Leto VII, štev. 110 | Ljubljana, sobota 22. maja 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25 —; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 21. maja.

Pod senzacijonalnim napisom «Samostojni demokrati popolnoma doigrali» ponatiskuje včerajšnji «Slovenec» na uvodnem mestu članek, v katerem napada radikalska «Samouprava» Svetozarja Pribičevića in SDS radi agitacije med narodom. «Slovenec» zlasti s slastjo ponatiskuje izvajanja «Samouprave», da pri zadnji vladni krizi ni nihče jemal Svetozarja Pribičevića v kombinacijo ter trditev, da «radikali resnejše računajo z davidovićevci, klerikalci in celo Spahovimi muslimani, kakor pa z SDS.»

Predvsem treba konstatirati, da klerikalcem nedolžno in poceni veselje nad člankom «Samouprave» prav radi privoščimo. Kakor meteor na nebu se jim je vendarle enkrat pokazala nada, da bodo še kdaj ob strani radikalov in radičevcev zlezli v vlado. Dr Koroščevo jadikovanje in «Slovenčeve» lamentacije za časa zadnje krize, da je g. Uzunović tako trdovratno preziral klerikalce, ki so se več čas krize drenjali pred ministrskimi vrati, je bilo res že mučno in prav je, da se je sedaj SLS usmilil vsaj gospod Laza Marković v «Samoupravi».

Z zadoščenjem tudi beležimo, da je «Slovenec» vendarle enkrat samega sebe demantiral. Tedne in mesece je dan za dnevom pisaril, kako samostojni demokrati za kulisami barantajo z radikali. Psoval nas je s pašićevci, korupcijonisti, Velesrbi, z izdajicami in še z drugimi epiteti; sedaj pa isti «Slovenec» oznanja svojim strmečim bralcem, da pašićevci računajo sicer na podporo klerikalcev, nimajo pa upanja, da bi jih podpirala SDS.

«Samouprava» in za njo «Slovenec» sta le po svoje povedala, kar je Svetozar Pribičević na svojih velikih narodnih taborih vedno znova povdarjal: da SDS odločno odklanja vsako podporo režimu, ki ga je pripravljal g. Uzunović. Ko so povodom zadnje krize radikali strašili radičevce in «ožjo opozicijo» z obnovitvijo Narodnega bloka, ko so radikalski prvaki trkali na vrata SDS ter so gg. Korošec, Davidović in Spaho neprestano povdarjali, da so «tu», je Svetozar Pribičević **ostentativno** zapustil Beograd ter se podal na svoje shode v Liko, na ta način povdarjajoč desinteressement SDS na kravjih kupčijah radikalov. A kako se je obnašala gospoda od ožje opozicije? Dala se je zlorabiti za strašilo, s katerim je g Uzunović ugnal g. St. Radića v kozji rog! Naivni g. Davidović se je dal ujeti na limanice (in dr. Korošec je bil tiste dni silno hud, da se ni nahajal v njegovi družbi) ter je bil pripravljen izvleči radikale iz slepe ulice, Svetozar Pribičević pa že malone leto dni razglaša, da SDS ni in noče biti radikalom rezerva in strašilo za Radića. Ako piše sedaj «Samouprava», da radikali resnejše računajo z davidovićevci, klerikalci in muslimani kakor pa s SDS, ta izjava samo dokazuje radikalsko mnenje, da bi se ostala opozicija dala kupiti za reševanje radikalov v njihovi zadregi z radičevci, med tem, ko bi se SDS ne dala kupiti.

SDS se tudi prav nič ne plaši sporazuma radikalov s klerikalci, o katerem piše »Samouprava« in »Slovenec«, da mora biti »princip«. Poznamo radikalske in klerikalne principe, še bolj pa obeh ogabni oportunizem in reakcijonarno breznačelnost, ki ne morejo končati drugače, kakor z razsulom njihove politike. Načelni in v principih dosledni so samo samostojni demokrati, kakor se je do sedaj tudi le njih politika in njih taktika izkazovala za edino pravilno ter za konsolidacijo države potrebno.

Glavno glasilo NRS je objavilo že dosti člankov proti Pribičeviću in SDS in jih bo bržčas še precej. Zato ima vzrokov dovolj: saj nihče tako mogočno ni omajal zaupanja ljudstva v politiko NRS, kakor baš Svetozar Pribičević. Umevno je, da se radikalsko glasilo razburja radi delovanja SDS med narodom in njenih uspehov med ljudstvom, ni pa umevno, zakaj se tega tako vesele klerikalci, ki prihajajo ob naraščanju SDS samo z dežja pod kap. Po našem mnenju bo razočaranje za eno in drugo stran — tako za »Samoupravo« kot za »Slovenca« — še dovolj hitro prišlo in potem bosta obedve glasili peli zopet drugo pesem.

Pribičevićevi shodi

Beograd, 21. maja. p. G. Pribičević potuje jutri zvečer na tri zborovanja v belovarskem volilnem okrožju, ki se bodo vršila v nedeljo in pondeljek. Dne 30. maja ima Sv. Pribičević napovedani dve veliki zborovanji v Kikindi in Morinu. Ako bo mogoče, bo še isti dan imel zborovanje v Ilandži. Razen tega je Pribičević dobil pozive za shode v nastopnih krajih Hrvatske, Vojvodine, Bosne in Slovenije: Šabac, Gjurgjevo, Kovil, Valjevo, Titel, Sokolac, Kruševac, Modrič, Glina, Vlaški, Bačka Palanka, Sjeničak, Sošica, Ormož, Murska Sobota, Metlika. Iz Sandžaka in južne Srbije ga vabijo, da priredi tudi tam shode ter bo posetil Mitrovico, Novi Pazar in Skoplje.

„Vladna večina sama ne veruje v stabilnost vlade“

Skepticizem beograjskega časopisja. — Karakteristična izjava min. predsednika Uzunovića. — «Samouprava» se ne upa spuščati v nobene prognoze.

Beograd, 21. maja. p. Današnji listi se bavijo s položajem vlade ter ga skeptično presojajo. «Politika» ugotavlja, da **vladna večina sama ne veruje mnogo v stabilnost vlade.** Glavna nevarnost preti vladi še vedno od zadržanja radičevcev in zaradi njih je tudi po trditvah poučenih krogov napovedana prihodnja skupščinska seja šele za 26. t. m. Po sporazumu z radikali ima St. Radić pravico, da govori v nedeljo na shodu v Stari Pazovi, v pondeljek pa v Somboru. Zaradi tega je vlada vsa najvažnejša vprašanja odgodila na čas po teh shodih, ker obstoji še vedno bojazen, da ne bi zadnji Radićevi govori prinesli kakih presenečenj.

Interesantno se je danes izjavil gospod Uzunović, ko so ga novinarji vprašali, kako sodi o razvoju situacije. Odgovoril je: «Čakam na besede g. Radića.» Iz tega se sklepa, da je g. Uzunović odločen ne dopustiti nobene nejasnosti v zadržanju Radića ter izvajati konsekvence, ako bi se izkazalo, da radičevci niso brez pridržka kapitulirali.

Zelo pesimistično se izraža o bodočnosti najnovejšega «sporazuma» glavno radikalsko glasilo «Samouprava», ki piše v uvodniku po ugotovitvi, da ima vlada večino in da bi mogla ž njo delati, naslednje: «Seveda je **popolnoma drugo vprašanje, ali bo položaj, ustvarjen s tem sporazumom, zmožen prinesti plodove**, ki so jih pričakovali ustvaritelji sporazuma. Vplivi, ki bodo učinkovali na nadaljni razvoj razmer v naši državi, so tako mnogoštevilni in različni, **da se je težko v tem oziru spuščati v kakršnekoli prognoze.**» «Samouprava» polaga vse nade v Uzunovića, ki naj bi spretno rešil postavljeno mu nalogo.

Priprave na zasedanje Narodne skupščine

Samostojni demokrati o protikorupcijski akciji. — Konference v vladi. — Predložitev zakona o izenačenju davkov. — Interpelacija o preganjanju učiteljstva s strani Stj. Radića. — Razni politični dogodki.

Beograd, 21. maja p. Dopoldne je posetil S. Pribičević predsednika Narodne skupščine Marka Trifkovića, da se v imenu demokratskega kluba informira, kako se namerava rešiti vprašanje interpelacij o korupciji. Predsednik Trifković je bil mnenja, da je najbolje ako se interpelacije obnove, ker je razprava o že vloženih interpelacijah zaključena. Po tem sestanku je g. Pribičević izjavil vašemu dopisniku, da je po njegovem mnenju storila Narodna skupščina maksimum, kar je mogla storiti ob priliki razprave o teh interpelacijah, ker je vrgla vlado. V demokratičnih državah, kjer se strogo pazi na parlamentarni princip je delovanje skupščine takoj ustavljeno, čim je vlada vržena. Tako je tudi n. pr. v Franciji. Kakor hitro dobi vlada nezaupnico, gre iz parlamenta, čegar seje se odgode do sestave nove vlade. Pri nas pa je ostala ista vlada, ki je bila vržena v Narodni skupščini in proti kateri so glasovali celo njeni ministri, kar se more samo pri nas zgoditi. Tega seveda ni kriva opozicija. Kar se tiče konkretnega slučaja interpelacij je Sv Pribičević naglašal, da se samostojni demokrati z vlado ne bodo dogovarjali, kaj bodo storili, ker so samostojna opozicija napram vladi in bodo ukrenili potrebne korake, da se vprašanje interpelacij ter ankete o pobijanju korupcije čimprej postavi na dnevni red in tudi reši. O nadaljnih ukrepih SDS se vrši jutri posvetovanje vodstva kluba.

O obnovi dela Narodne skupščine je dopoldne konferiral predsednik Trifković z min. predsednikom Uzunovićem in je bil radi istega vprašanja Uzunović tudi od 10. do 11. v avdijenci. Po avdijenci je izjavil Uzunović, da se ni zgodilo ničesar važnega, kar bi se moglo poročati Na pripombo, da je sedanja vlada dobila v skupščini nezaupnico in da bi se vsled tega, ker je vlada ostala ista, morala na prvi seji skupščine izglasovati vsaj formalna zaupnica, je Uzunović odgovoril: »Zaupanje večine je dejstvo in kdor ne veruje, naj napravi poskus«.

Z napetostjo se pričakuje sestanek šefov parlamentarnih skupin v torek pred sejo Narodne skupščine. Na dnevni red Narodne skupščine pride sedaj tudi važna interpelacija posl. Demetrovića (SDS) radi preganjanja učiteljev s strani Radića in radičevcev.

Popoldne je bil na dvoru finančni minister dr. Perić. Pri tej priliki je kralj podpisal ukaz, da se Narodni skupščini predloži zakon o izenačenju davkov. Razen nekoliko konferenc, ki jih je imel ministrski predsednik Uzunović, in konferenc Pašića s svojimi prijatelji, ni bilo nobeneka drugega političnega dogodka. V političnih krogih se je komentirala intervencija podpredsednika radikalnega kluba Mihajlovića in posl. Ljube Popovića, ki sta pri ministru za notranje stvari protestirala, ker je začel drž. podsekretar dr. Pernar premeščati občinske beležnike v Sremu. Minister Maksimović je obljubil, da razveljavi ukrepe dr. Pernarja. Veliki župan v Sarajevu Milan Nikolić je bil nocoj sprejet v avdijenci. Danes je zaprosil za avdijenco bivši minister Pavle Radić ter je bil zvečer sprejet v dvoru.

Glavni izvršilni odbor Saveza zemljoradnikov je danes imel svojo sejo na kateri je sprejel več političnih resolucij, ki ugotavljajo, da je država zašla v težko moralno, politično in še težjo gospodarsko krizo, iz katere je vladajoči stranki ne moreta izvleči. Zato smatrajo zemljoradniki kot edini izhod volitve.

Razkrajanje obeh rež mskih strank

Pašićeva ofenziva proti jovanovićevcem in njihova protiakcija. Spori v organizacijah NRS. - Nasprotstva med radićevci.

Beograd, 21. maja. p. Razmere v obeh režimskih strankah postajajo od dne do dne težavnejše. Kriza, ki razjeda radikalno stranko še ni na vrhuncu in še ni spoznati njen popolni obseg. Gotovo je, da je ostala v rad. klubu še cela vrsta tihih Jovanovićevih prijateljev, ki se sicer ne upajo javno nastopiti; a že samo dejstvo demoralizira radikalske vrste. Pašić se je očividno odločil, da z energično ofenzivo proti Jovanoviću njegovim pristašem in simpatizerjem v klubu in zunaj v organizacijah raz čisti situacijo in vzpostavi disciplino v stranki. Ali se mu bo to posrečilo in s kakšnimi žrtvami še ni jasno. Pašićevci pripravljajo obširno akcijo, da zrušijo Jovanovića in njegove prijatelje v njihovih volilnih okrožjih. Govori se, da bo 20 poslancev Pašićeve skupine odšlo na agitacijo v Pirot, volilno okrožje Velje Vukićevića. Z ozirom na to je posetil vaš dopisnik g. Vukićevića ter ga vprašal, kaj misli o celi stvari. Odgovoril je: »Oni nam ničesar ne morejo. Naj pazijo, da sami ne izgube mandatov. Narod se je osvestil in ne gre več za Brado. Videlo se bo v najkrajšem času, kdo ima prav.« Jovanovićevci pripravljajo protiofenzivo ter so se odločili, da skličejo svoj prvi veliki shod 30. t. m. v Somboru, kjer bo govoril Ljuba Jovanović, prihodnji pa v Beogradu.

Tudi v organizacijah NRS so spori vedno hujši. Iz Sarajeva poročajo, da se med tamošnjimi radikali pripravlja razkol. Borba je med krajevnim odborom radikalne stranke ter med radikalnim mestnim klubom, ki pravi, da hoče očistiti stranko znanih korupcijonističnih ljudi. Klub živahno agitira in je imel že več javnih sestankov. Zapletene postajajo tudi razmere med radičevci. Skupina ministra Nikića vodi svojo politiko ter je obnovila svojo staro obvezo radikalom, da bo znova izstopila iz HSS, ako se režim RR razbije. Zagrebško vodstvo HSS pripravlja nove korake proti Nikiću.

Naš dolg Zedinjenim državam

Beograd, 21. maja. p. Kakor znano je bila med našo kraljevino in Zedinjenimi državami podpisana končna pogodba za plačevanje dolga naše države Zedinjenim državam. Dolg naše države znaša 63 milijonov dolarjev, a vsega skupaj (z obrestmi vred) bo morala plačati naša država tekom 62 let 95.177.635 dolarjev. Naša država je dobila mnogo povoljnejše pogoje kakor Francija in Belgija. Skozi prvih pet let bo plačevala naša država po 200 000 dolarjev letno. Po teh letih bodo obroki naraščali za 25.000 dolarjev letno in bodo v 36 letih dosegli maksimum v višini okrog 2.490.000 dolarjev Obresti se bodo začele plačevati šele v 13 letu z eno osminko odstotka in bodo zrasle do 3.5 odstotka, katera obrestna mera se bo plačevala skozi poslednjih 27 let.

Split v rokah radićevsko-komunistične večine?

Split, 21. maja p. Takoj po končanih občinskih volitvah so se pričela pogajanja za skupen nastop »hrvatskih« strank v občinskem svetu. Radičevci in federalisti bi imeli skupaj s komunisti v občinskem svetu večino. Pogajanja radičevcev s federalisti pa niso uspela, ker so se federalisti odločili, da nastopajo samostojno in da pri volitvi župana sploh ne sodelujejo. Zato so se radičevci pričeli pogajati s komunisti in kakor se čuje, bodo ta pogajanja uspela. V tem slučaju bo imelo mesto Split radičevsko komunistično večino.

Neuspeh razorožitvene predkonference

Konferenca odgodena na nedoločen čas radi nesporazuma med Francijo in Anglijo.

London, 21. maja s. »Daily Telegraph« poroča, da so se pogajanja v Ženevi o razorožitvi odgodila za nedoločen čas, najmanj pa do oktobra, ker se ni dal doseči sporazum med Francijo in Anglijo. Reči se mora, da je Francija diplomatsko zmagala. Francija vztraja na svojem stališču, da naj bi ne bilo oboroževanje, ampak možnost oboroževanja kakega naroda merilo za ukrepe v svrho obrambe na strani, ki jih sme storiti drugi narod. Francija ima torej še nadalje lahko vojsko, ki je za pet do šestkrat večja kot nemška, zlasti kar se tiče artiljerije in letalstva. Vsaka možnost praktične rešitve vprašanja razorožitve je sedaj odložena za nedoločen čas.

Ženeva, 21. maja. (Radio). Francoski delegat Paul Boucourt je ponovno povdarjal, da je razorožitev nemogoča brez predhodnih jamstev. Razorožitvena pogodba bi morala vsebovati določbo, v smislu katere bi bila dolžnost pogodbenikov zaprečiti z vsemi razpoložljivimi vojnimi sredstvi izbruh vojnih operacij. Locarnski pakt predstavlja sicer jamstvo za varnost, toda njegove obveze bi morale biti točnejše določene. Države bi morale biti gotove, da se vsak napad na njih teritorij kaznuje in da se jim v tem slučaju tudi proži vojaška pomoč.

Ženeva, 21. maja d. Na včerajšnji popoldanski seji pripravljalne razorožitvene konference je podal svoje mnenje italijanski delegat general de Marini. Izjavil je, da je javno mnenje Italije proti uvedbi mednarodne kontrole oboroževanja. Govornik smatra kaj takega za nelzvedljivo. Sedaj gre za to, da se izdela program bodoče razorožitvene konference, ne pa da bi se že sedaj razpravljalo o mednarodnih dogovorih v tem vprašanju.

Nadaljevanje angleške rudarske stavke

Tudi lastniki rudnikov odklanjajo vladne predloge ter zahtevajo znižanje mezd in zvišanje delovnega časa. — Pomanjkanje premoga vedno večje. — Likvidacija sporov radi splošne stavke.

London, 21. maja. (Radio.) Danes so se ponovno sestali rudarski delegati. Seja je bila zelo kratka. Po seji so odšli delegati vsak v svoj okraj.

Osrednji odbor lastnikov rudnikov je danes nadaljeval razpravo o vladnih predlogih za poravnavo spora ter je sestavil odgovor ministrskemu predsedniku Baldwinu. Po mišljenju lastnikov je rudarstvo ravno tako podvrženo vplivu svetovnih gospodarskih razmer kakor vse druge industrije. Lastniki izjavljajo, da je mogoča le ena pot, ki vodi do zmanjšanja produkcijskih stroškov v premogovni industriji, ne da bi bila krivična za delavstvo. Ta pot naj bi bila zopetna uvedba osemurnega delovnega časa Ako bi se mezde znižale za 10 odstotkov, bi se premogovna industrija veliko bolj razvila, zaposlenost delavstva pa bi se gotovo dvignila.

Lastniki rudnikov so prepričani, da vladni zakoni in upravni predlogi ne bodo dovedli do zvišanja premogovne produkcije. Nadalje poudarjajo, da je nemogoče voditi industrijo v zasebni režiji, ako ni prosta političnih vplivov, kakor je to običajno pri drugih industrijskih panogah. Lastniki rudnikov se dobro zavedajo, kako velike važnosti je tehnična izpopolnitev premogovne industrije, ki bi zagotovila največjo produkcijsko možnost. Škoda je ravno tako velika za lastnike rudnikov kakor za rudarje, ki so odklonili prvotne vladne predloge.

Dokler ne vzame ministrski predsednik v natančen pretres predlogov obeh strank, ni pričakovati nobene odločitve.

London, 21. maja. (Radio.) Danes so se nadaljevala pogajanja med železniškimi družbami in zvezo železničarjev. Razpravljalo se je v glavnem o težavah, ki jih povzroča zopetna nastanitev onih uslužbencev, ki so zakrivili, da je delo zaostalo.

Težave v drugih industrijah, prizadetih po splošni stavki, so premagane. Ravno tako je poravnan spor s transportnimi delavci. Po izjavi tajnika zveze transportnih delavcev je bilo sprejetih zopet na delo 70 odst. zvezinega članstva. Tudi v mlinarski industriji je dosežen sporazum. Za danes se pričakuje podpis pogodbe med lastniki tiskarn in zvezo tiskarskih delavcev.

Radi rudarske stavke je pomanjkanje premoga vedno večje. Železniška uprava je bila prisiljena omejiti osebni promet na polovico. Manjše pošiljatve se ne odpravljajo, dočim se težki tovorni promet redno razvija.

London, 21 maja. k. Strokovna organizacija rudarjev je pozvala železničarje, strojevodje, šoferje in transportne delavce, naj v sedanjem boju podpirajo rudarje.

Francoski frank se zopet dviga

Energične odredbe francoske vlade. — Inicijativa za dvig franka v Ameriki.

Pariz, 21. maja. s. Na današnji seji ministrskega sveta je izjavil finančni minister Peret, da se je izvršilo kritje dne 20. t. m zapadlih zakladnic izredno zadovoljivo. Položaj državnega zaklada je čvrst. Ministrski svet je potem soglasno pooblastil finančnega ministra, naj začeto akcijo odločno nadaljuje.

Vodstvo Francoske banke je imelo dopoldne posvetovanje. Kasneje je imel njen guverner razgovor s finančnim ministrom Peretom, potem pa s predsednikom vlade Briandom. Sporočil jim je, da so sredstva Francoske banke vladi na razpolago. Po tej konferenci je izjavil finančni minister Peret, da sta se vlada in Francoska banka popolnoma sporazumeli. Banka bo podpirala kabinet do zmage franka.

Pariz, 21. maja. (Radio) V kratkem se ustanovi devizna centrala, katero bo organizirala Francoska narodna banka za izvozno trgovino. Ob priliki zopetnega dviga francoskega franka, je izjavil finančni minister Peret, da francoska vlada ni intervenirala niti s stotinko v korist francoskega franka. Inicijativa za dvig franka je izšla iz New Yorka, kjer je, na podlagi odločnih izjav francoske vlade, veliko oseb nakupilo francosko valuto.

Berlin, 21. maja. (Radio) Vsled najnovejših odredb francoske vlade za sanacijo franka, se je njegov tečaj na vseh borzah znatno izboljšal.

Washington, 21. maja. (Radio) V svoji izjavi o francosko - ameriškem sporazumu povdarja Mellon, da plača Anglija lahko večje obresti nego Francija, ki je izgubila skoraj ves pred vojno izposojeni kapital.

Mellon nadalje povdarja, da se ne more zahtevati popolno povračilo vojnega dolga, ker bi stvar končala navsezadnje tako, da se ne bi ničesar dobilo. Francija je vodila vojno na lastnih tleh in se ne more primerjati z državami, ki so bile proste tuje invazije. Mellon je h koncu povdaril, da je Francija država velike bodočnosti in eden velikih narodov na svetu, ki je izredno marljiv in varčen.

Značilen zagovor madžarskih ponarejevalcev

Če je smel Napoleon ponarejati denar, zakaj ga ne bi smeli Madžari! — Francoska banka zahteva odškodnino enega franka

Budimpešta, 21. maja s. Na današnji razpravi proti ponarejevalcem francoskih frankov je izvajal dr. Ulain, branitelj princa Windischgrätza, obenem pa tudi Szörtseya in Scharfa, da se Szörtsey ni udeleževal falzificiranja bankovcev, ampak da je celo k temu pripomogel, da se ponarejanje prepreči Zato naj ga sodišče oprosti. Kar se tiče Scharfa, je branitelj naglašal, da je postopal le na povelje svojih predpostavljenih. Pri obrambi princa Windischgrätza, ki je trajala par ur, je dejal dr. Ulain, da je celo Napoleon, ko je bila Francija na višku svoje moči in slave, ponarejeval angleški in tudi drugi denar. Falzifikatorjev ne bi zasledovali, ako bi stalo za njimi dva milijona bajonetov. Sedaj jih pa preganjajo na Madžarskem, ker je nekaj eksaltiranih ljudi skušalo rešiti svojo domovino. Odvetnik je prosil sodni dvor, naj oprosti princu Windischgrätzu.

Zastopnik Francoske banke dr. Auer je izjavil pred zagovori branitelјev, da francoska država sicer nima prave škode, da pa se je zaradi falzificiranja frankov omajalo v inozemstvu zaupanje v prismost francoskega denarja. Zato zahteva Francoska banka v kritje nastalih stroškov simbolično odškodnino v znesku enega franka. Dr. Auer je tudi izjavil, da francoske zasedbene čete v Poruhrju niso ponarejevale mark. Naglašal je, da za vso nesrečo Madžarske ne more biti odgovorna samo Francija.

Debata o madžarski vojski

Budimpešta, 21. maja s. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o proračunu honvedskega ministrstva. Poslanec Payer je izjavil, da stoje socijalni demokrati na načelu pacifizma in da zato odklanjajo vsak izdatek v vojaške svrhe. Honvedski minister grof Csaki je pobijal naziranje socijalnih demokratov, češ da je madžarska vojska odveč. Naglašal je, da votirajo na Češkoslovaškem socijalisti vse izdatke za vojsko in da je tudi delavska stranka na Angleškem, ko je bila na vladi, vzdrževala vojsko. Kar se tiče vojaške kontrole, je dejal minister, da se vrše pogajanja z veleposlaniško konferenco, ki imajo namen, naj bi se izvedla na Madžarskem temeljita kontrola nakar naj bi bila kontrolna komisija zaveznikov odpoklicana. Grof Csaki je izjavil, da je zelo v interesu Madžarske, da se države več ne oborožujejo

Pilsudski oficijelni kandidat levičarskih strank

Zanimive izjave min. predsednika Bartla o položaju. — Pomirjevalna akcija na Poznanjskem.

Varšava, 21. maja d. Min. predsednik Bartel je izjavil, da v smislu ustave skliče sejmski maršal zbornico, ki se najbrže sestane koncem tega meseca. Ni pa še določeno, ali se sejem sestane v Varšavi, ali v kakem drugem mestu. Vlada ni orijentirana ne desničarsko ne levičarsko in se vzdržuje sleherne strankarske politike. Glede položaja v Poznanju je dejal min. predsednik, da se vznemirjenje vedno bolj poneha va. Vlada noče ničesar doseči s silo, ker misli, da se bo vznemirjenje samo poleglo. Min. predsednik Bartel je glede bodočega predsednika republike dejal, da časopisje že mnogo piše o kandidatih. Oficijelno je doslej določen za kandidata levičarskih strank maršal Pilsudski, druge stranke še niso določile kandidatov. Kar se tiče razpusta sejma in senata, je izjavil min. predsednik: Sejm je mogoče razpustiti na temelju ustave vedno, in sicer s sklepom sejma in senata, ako se doseže za predlog kvalificirana večina. Tako glasovanje pa je zelo težavno. Zato se bo najbrže spremenila ustava na temelju predloga, ki ga je pred dobrim mesecem stavil klub krščanskih demokratov in na katerega so pristale desničarske in levičarske stranke. Glede notranje političnega položaja je dejal predsednik vlade, da se lahko vsakdo prepriča, da se je sedaj zopet povrnil red in mir v deželo, izvzemši v zapadnih provincah. Pa tudi na zapadu se bo vse v najkrajšem času mirno poravnalo.

Varšava, 21. maja d. V prisotnosti senatnega maršala Trompczynskega in poslancev Zamorskega in Stronskega je bila v Poznanju konferenca zapadnopoljskih politikov, ki so jim priporočili, naj pomirjevalno vplivajo na prebivalstvo. Tekom živahne razprave na tej konferenci se je ugotovilo, da je vznemirjenje v Poznanju nastalo v prvi vrsti vsled razširjevanja napačnih vesti iz Varšave. Iz prestolice došli senatorji in poslanci so podrobno poročali o dogodkih v Varšavi in so skušali popraviti napačne in nejasne vesti o dogodkih zadnjih dni. Naglašali so, da je treba v interesu države priznati sejmskega maršala Rataja za vrh. drž. poglavarja v smislu jasnih določb ustave in Bartlovo vlado, ki jo je imenoval sejmski maršal. Nekateri govorniki so dejali, da morajo zapadnopoljski politiki staviti gotove zahteve, ki se nanašajo na zavarovanje zapadno Poljske pred morebitnim kaljenjem miru. O teh zahtevah se še niso mogli zediniti.

Iz Poznanja sta prišla v Varšavo poslanec Hryskiewicz in tajnik senatnega maršala Holynski, da informirata min. predsednika o poteku konference politikov v Poznanju in o položaju v zapadni Poljski.

Profesor Kazimir Bartel,
novi poljski ministrski predsednik.

Preuranjen rumunski strah

Ostra kritika rumunskega lista osamljene sofijske propagande za zbližanje z Jugoslavijo.

Bukarešta, 21. maja. p. Pod naslovom «Prekodonavski imperijalizem» opozarja list «Cuventul», glasilo opozicijske skupine bivšega Avereskovega ministra Argentojena na propagando za srbsko - bolgarsko zbližanje in z ozirom na pisavo sofijskega «Mira» na imperijalistično nevarnost, ki se razvija s tako propagando.

«Cuventul» je prepričan o možnosti zbližanja Bolgarije s Srbijo ter razpravlja o njegovih razlogih. Z združitvijo Jugoslavije in Bolgarske bi se ustvarila gospodarska celota ter ojačil položaj obeh držav napram zunanjemu svetu. List naglaša, da Bolgarski in Jugoslaviji ne grozijo nevarnosti od zmanjšane Madžarske, niti ne od povečane Turčije v Aziji, omajane Grške in male Albanije, pač pa od Rumunske in Italije.

List navaja sofijski «Mir», ki predlaga slogo in sodelovanje bolgarskega in srbskega naroda ter ustvaritev močne Jugoslavije, ki bi se raztezala od Reke in Drača do Egejskega in Črnega morja, ter naglaša, da so take ideje nevarne sosedom Jugoslavije ter Bolgarske in da ogrožajo mir.

Med vojaštvom ne sme biti mesta za politiko

Važne izjave generala Syrovega o češkoslovaški vojski. — Armada ne sme imeti političnih ciljev.

Praga, 21. maja. d. Parlamentarni odbor za narodno obrambo je imel včeraj pod predsedstvom poslanca Udržala sejo, na kateri je podal minister za narodno obrambo general Syrovy važne izjave.

Na vprašanje socijalista Špatnega je izjavil minister Syrovy, da so le stvarni razlogi vodili ministrstvo za narodno brambo pri tem, da ni takoj odgovorilo na napade generala Gajde, čim so ti napadi izšli v časopisih. General Gajda pa je s posebnim pismenim priporočilom dne 7. maja, torej takoj, ko so nastale govorice o njegovih stremljenjih, podal ministru obširno in jasno izjavo, ki je bila kasneje objavljena. Minister Syrovy je nadalje izjavil, da objavljenja poprej zato ni dovolil, ker je smatral z vojaškega stališča in tudi z ozirom na inozemstvo za nepravilno, da podaja češkoslovaški general javne izjave o svoji politični nepristranosti, ki je pri vsakem vojaku nekaj samoobsebi umevnega. To mora tudi tako biti. Minister se je odločil objaviti poročilo generala Gajde šele potem, ko so postali proti njemu naperjeni napadi važni vsled političnih dogodkov v sosednji državi. V tem trenotku je postalo potrebno nemudoma podati javnosti primerno pojasnilo, kar se je tudi takoj zgodilo. Minister je zagotovil, da vlada v češkoslovaški vojski popoln mir in da se v armadi ničesar ne dogaja. Vojska je mirna in dela tako, kakor naj mora. Minister se je z vso odločnostjo izjavil proti vlačenju politike v vojsko. V tej stvari je istega mnenja tudi general Gajda. Minister more naravnost reči, da smatra vsakršno stremljenje, ki gre za tem, da se vnese v armado politika, kot zločin. Vojska je in bo vedno zvesto stala vladi in zakonu na razpolago in je ne bo nikdar v katerikoli smeri kdo zlorabil. Uporabiti jo bo mogoče le v oni smeri, ki jo določajo ustava, zakon in vlada. Vojska je določena za obrambo države, ne pa za to, da dela doma mir. Njena misija nima in ne sme imeti političnih tendenc. Armada bo pokazala, da je kos svoji nalogi.

Nato je minister Syrovy izjavil, da bo brezobzirno nastopil proti vsaki agitaciji med častniki za vstop ali izstop iz kakršnekoli legijonarske organizacije, ker je ministrstvo za narodno brambo tudi v tej zadevi absolutno nepristransko. Kdor se pregreši zoper to načelo, bo kaznovan.

Abd el Krim pobegnil

Fez, 21. maja s. Abd el Krim je s svojo rodbino nenadoma odpotoval v Suk el Arbo. Njegov beg vpliva na Kabile naravnost porazno. Abd el Krimov beg se da razlagati le s tem, da ga je pleme Beni Uriagel pustilo na cedilu. Polom rifovske akcije je s tem popoln. Sicer pa je bila usoda Kabilov zapečatena že s prekinjenjem mirovnih pogajanj v Udždi.

Pariz, 21. maja. (Radio) Francoske čete so pri Tarquistu prebile črto Rifovcev. Govori se, da je Abd el Krim pobegnil s svojo rodbino k plemenu Beni Stef proti severu zapadu.

Oboroževanje Argentinije

Buenos Aires, 21. maja. (Radio) Parlament je pooblastil mornariško ministrstvo, da izda 32 milijonov pezov za nakup dveh križark, dveh torpednih rušilcev in treh podmornic.

30.000 delavcev izprtih

Pariz, 21. maja. k. Vsled stavke v tvornici avtomobilov Renault v Villancourtu je bilo danes vsem delavcem odpovedano delo. Zaradi tega je 30.000 delavcev brezposelnih.

Zrakoplovna nesreča

Rim, 21. maja. (Radio) V Tripolisu je strmoglavilo pri vaji vojaško letalo s tremi motorji. Pilot, opazovalni častnik in spremljajoči podčastnik so mrtvi, mehanik pa je hudo ranjen.

Nova zastava

Captown, 21. maja. (Radio) Južnoafriška zbornica je sklenila z 69 proti 48 glasovom odpravo angleške zastave. Mesto angleške se uvede južnoafriška zastava.

Mussolini ustanavlja albansko vojno mornarico

Beograd, 21. maja. d. Po vestch iz Drača so dospele tjakaj tri italijanske vojne ladje pod albansko zastavo, toda z italijanskimi častniki in tehniki. Pravijo, da namerava ustvariti Mussolini albansko mornarico, čije temelj naj bi bila ta trojica italijanskih ladij, ki jih daruje Albaniji. V dobro informiranih krogih trde z vso gotovostjo, da hoče albanska vlada oddati italijanskim kapitalistom gozdni kompleks na planini Vrmošu ob jugoslovenski meji. V političnih krogih smatrajo, da je ta korak Mussolinija direktno naperjen proti Jugoslaviji.

Omejitev deviznega prometa v Italiji

Rim, 21. maja. (Radio) Po zadnji vladni naredbi je dovoljen devizni promet samo na milanski in rimski borzi. Radi ostrih deviznih omejitev vlada na italijanskem valutnem trgu skoraj popolno mrtvilo.

Grozna rodbinska tragedija

Rim, 21. maja. (Radio) V Porto Salvo v Kalabriji sta se v divjem boju obdelovala dva mlada brata z noži in revolverji iz obojestranskega strašnega sovraštva. Pri tem je bil eden ubit. Oče je iz maščevanja nato ubil svojega sina morilca.

Ameriški protest v Pekingu

Berlin, 21. maja. (Radio) Ameriško poslaništvo v Pekingu je energično protestiralo pri kitajski vladi, ker so roparske tolpe ujele in odpeljale ameriškega vojaškega atašeja Bettsa.

Reševalna akcija za ljubljanskega poslanca

Pod krinko antikorupcijske akcije naj rešujejo dr. Koroščevo zavoženo politiko beograjski «liberalci» in «framazoni». — Neiskrenost in nepoštenost klerikalcev v pobijanju korupcije.

Dr. Korošec si kot ljubljanski poslanec doslej še ni upal prirediti v Ljubljani javnega shoda. Kakor smo že ugotovili, je imel za to vzroka dovolj; saj je ves čas kot poslanec Ljubljano zanemarjal in ni dosegel zanjo ničesar. Nasprotno, vodil je politiko, ki je za interese Ljubljane naravnost morilna. Dr. Korošec se je torej upravičeno bal nastopiti, zato je v Ljubljani, odkar je njen poslanec, samo parkrat zboroval za zaprtimi vrati z majhnim številom svojih pristašev, ki pa so polagoma tudi prišli do prepričanja — z ozirom na neizpolnjena prorokovanja in obljube dr. Korošca — da so se pri zadnjih volitvah zaman pehali za SLS.

Da bi vsaj malo ojunačil svoje obupane pristaše ter obrnil njihovo nezadovoljstvo proč od sebe, se je Korošču porodila misel, da bi bilo dobro, ako bi drugi delali reklamo zanj. In tako je povabil voditelje strank, ki v slabih časih ž njim skupaj predstavljajo tkzv. ožjo opozicijo, naj pridejo v Ljubljano ter s svojo navzočnostjo pomagajo dvigniti propali ugled klerikalne stranke in njenega voditelja. Kakor je pripeljal Pucelj kot reklamo čudo v Slovenijo St. Radića, tako misli pripeljati sedaj tudi dr. Korošec svoje bobnarje iz Beograda in to pristaše onih političnih strank, v katerih so po pojmovanju slovenskih klerikalcev in po mnenju ljubljanskega škofa skoraj sami »liberalci«, brezverci« in »framazoni«.

Da je antikorupcijsko geslo, pod katerim se vodi reševalna akcija za dr. Korošca, samo demagoško slepilo za javnost, o tem ni nobenega dvoma. Korupcijskega vprašanja gospodje v Ljubljani ne bodo rešili, ako ga niso znali rešiti v Narodni skupščini. Da temu vprašanju niso bili kos tamkaj, je najboljši dokaz to, da so prilikom zadnje interpelacijske debate naivno nasedli St. Radiću, opustili svoj predlog in sprejeli radićevski predlog, s katerim se niso le blamirali, marveč so tudi z Radićem vred celo korupcijsko debato kompromitirali in spravili z dnevnega reda. Ljudje ki jo v parlamentu tako zavozijo, imajo pač najmanj vzroka begati javnost z antikorupcijsko demagogijo. **Najmanj pravice za to pa imajo baš klerikalci, ki do danes v Narodni skupščini še niso zahtevali odgovora na stavljeno interpelacijo radi korupcijske afere z denarjem Trboveljske premogokopne družbe**, pač pa so iz neznanih vzrokov zlezli pod klop. Tudi solze, ki so jih klerikalci zadnje dneve pretakali po »Slovencu«, ker jih radikali niso hoteli v vlado ter včerajšnje veselje, da jih »Samouprava« tolaži, da bodo morda vendarle še uslišane njihove želje za pridružitev h »korupcijonistom«, klerikalcem ne dajejo nobene moralne sile za iskren boj proti korupciji. Ako bi jim ne šlo samo za **strankarsko prireditev in zlorabo antikorupcijske akcije v svoje umazane namene**, bi ne prirejali shoda na tak način, kakor ga. Če bi imeli **poštene namene**, bi moral: vsaj povabiti na sodelovanje vse, ki niso na korupcijskih aferah, katere so bile tudi predmet tako ostre razprave v Narodni skupščini, prizadeti in v Ljubljani vsaj one, ki so v interpelacijski debati nastopali proti korupciji. Ker klerikalci tega niso storili, so se sami postavili na strogo partizansko stališče ter sami označili napovedani shod kot strogo strankarsko prireditev SLS, katere namen je, delati za klerikalce reklamo.

Če smatrajo svobodomisleci Ljuba Davidović in Joca Jovanović ter Spaho za potrebno, da skušajo dvigniti propadajočo klerikalno stranko, ki izgublja v Sloveniji vedno bolj na terenu, potem moremo samo reči, da s svojim nastopom v Sloveniji ne bodo nitj zase, niti za klerikalce ničesar pridobili, pač pa bodo samo izgubili na ugledu, ker rešujejo stranko, ki ni vredna, da jo rešujejo, ter pomagajo stranki, ki jih je že izdajala in je vedno pripravljena izdati jih. To svoje mnenje smo že označili in pri tem tudi ostanemo.

Če piše sedaj »Slovenec«, da so strankarski eksponenti slovenskih samostojnih demokratov pričeli »intrigirati« proti napovedani manifestaciji, potem moramo samo reči, da nam take intrige niso potrebne, ker se nimamo ničesar bati in ker nam zadostuje v zadovoljstvo dejstvo, **da se klerikalci z lastno močjo ne upajo prirediti javnega shoda v Ljubljani**, a da kličejo zato na pomoč druge, po svojih temeljnih programnih načelih od njih popolnoma različne stranke. Uprav bedasta je zato »Slovenčeva« trditev, da so samostojni demokrati podvzeli akcijo, da bi se napovedano zborovanje prepovedalo. Ta trditev je tem bolj bedasta, ker jo »Slovenec« prinaša istočasno z napadi radikalne »Samouprave« na samostojne demokrate in sicer pod skupnim naslovom, da so »samostojni demokrati popolnoma doigrali.«

Zaradi nas se napovedani shod lahko povsem nemoteno vrši, ker smo prepričani, da ugleda ljubljanskega poslanca dr. Korošca ter propadajoče klerikalne stranke tudi Lj. Davidović, Joca Jovanović niti muslimen dr. Spaho ne bodo rešili Naša javnost že preveč dobro pozna klerikalno stranko in preveč dobro občuti slabe posledice neuspehov klerikalne politike, da bi jo mogla kaka cirkuška reklama odvrniti od pravega mnenja in četudi priženo klerikalni voditelji pred omenjeno srbijansko gospodo vse svoje kimovce.

Enaki ptiči vkup lete...

Beograjska «Reč» od 19. t. m. objavlja članek, ki dobro karakterizira moralično vzdušje najnovejšega RR sporazuma in pravi m. dr.:

Prvič se je zgodilo v naši državi, da je padla vlada v parlamentu. Po običaju v vseh parlamentarnih in ustavnih državah bi se morala sprejeti ostavka vlade, ki jo je izzval votum parlamenta. Pri nas se je po tajnih željah radikalov in radićevcev ter njihovih voditeljev hotelo pokazati, da votum parlamenta nič ne velja. Četudi je bila Uzunovićeva vlada vržena v parlamentu, vendar je ostala še nadalje na upravi države.

Radikali in radićevci so nadalje pred očmi vsega parlamenta pokazali, da goje popolnoma isto moralo. St. Radić je imenoval dr. Lazo Markovića korupcijonista in človeka, ki se mu ne sme ničesar zaupati, ne da bi bila poleg njega straža. Čez tri dni je pristal, da sodeluje z dr. Lazo Markovićem. Dr. Laza Marković je tožil Radića pred sodiščem, po treh dneh je pristal, da podpira politiko «sporazuma» z istim St. Radićem. Radić je proglasil za korupcijoniste tudi dr. Vel. Jankovića, dr. Voja Janjića, dr. Stojadinovića in dr. Kojića, ki so ga vsi tožili pred sodiščem, vsi pa so tudi čez tri dni sklenili, da sodelujejo nadalje ž njim v politiki. Kako se naj označi to sodelovanje «korupcijonistov» in «obrekovalcev»?

St. Radić je izjavil, da je minister za šume in rudnike dr. Nikić žepar. Vsakdo bi mislil, da «boritelj proti korupciji», St. Radić, ne bo več sodeloval v družbi žeparja. Zgodilo se je ravno nasprotno. Krsta Miletić je kvalificiral St. Radića kot «bitango» in «vucibatino». Sedaj pa bo vodil isto politiko kakor ta «bitanga» in «vucibatina».

«Samouprava» je zapisala z ozirom na izjavo g. Radića, da je lažnivost v politiki samo znak elastičnosti, da je ta izjava živo in čisto ogledalo neizmernega političnega šarlatanstva St. Radića in avtentičen dokument njegove popolne politične nepreračunljivosti. Tako je izjavilo glavno glasilo tiste radikalne stranke, ki je dan poprej sklenila s tem nepreračunljivim politikom in šarlatanom nov sporazum za sodelovanje v vladi.

Nesramnejše politike, kakršna se sedaj vodi v naši državi, ni bilo še nikjer. Za vse to imata žalostne zasluge Pašić in Radić, ker je nepobitno, da je to njuna politika. Oba sta smatrala za najprimernejše, da nadaljujeta politiko prostituiranja vse države. Za vsa zla v državi sta odgovorna ta dva šefa «največje srbske» in «največje hrvatske» stranke.

Darujte za Sokolski Tabor!

Politične beležke

Klerikalci in korupcija

»Slovencu« ni všeč naša ugotovitev, da bi bil prihod Davidovića in tovarišev v Ljubljano klerikalcem na ljubo zaradi pobijanja korupcije, ko imajo v Beogradu in pred svojim lastnim pragom dovolj korupcije, samo nov dokaz, da je nekaterim strankam vpitje na korupcijo samo sredstvo za demagogijo. Tudi nam bi ne bila všeč taka ugotovitev, ako bi se nas tikala. »Slovenec« pravi, da je s to ugotovitvijo »Jutro« spet pokazalo svojo pravo barvo. To je tudi res. »Jutro« vedno kaže svojo pravo barvo, ne kažeta pa jo »Slovenec« in klerikalna stranka, ki se ne upata priznati, **da se pod demagoško protikorupcijsko krinko skriva le agitacijski shod za propadajočo klerikalno stranko.** »Slovenec« je tudi zapisal: »Da pa SDS ne rabi naukov o korupciji, to radi verjamemo.« Popolnoma pravilno; take nauke potrebujejo klerikalci, o katerih piše »Samouprava«, da radikalna stranka resno računa na sodelovanje ž njimi.

Kako sklicujejo separatisti učiteljske shode?

Ko se je osnovalo Udruženje jugoslovenskega učiteljstva ter so se v Hrvatski in Slavoniji ustanavljala posamezna društva, so separatisti vseh barv širili po listih alarmantne vesti, da se ljudje silijo k pristopu v UJU, da vrše Pribićevićevi batinaši pritisk in da je vsakdo izdajalec, kdor vstopi v UJU itd. Ni bilo laži, ki bi se je nasprotniki UJU ne poslužili. Pogledati pa je treba, kako postopajo sedaj nasprotniki UJU, ko so prišli do koščka oblasti. V hrvatskem Zagorju se je svojevoljno organizirala večina učiteljstva v UJU. Nedavno pa so se po Zagorju razpošiljali na učiteljstvo pozivi naslednje vsebine: »Učiteljsko društvo za . . . sklicuje na podlagi naredbe ministrstva prosvete od 21. novembra 1925 št. 7—5.463 in po paragrafu 21. društvenih pravil redno letno skupščino.« Torej se sklicujejo skupščine na podlagi naredbe ministrstva prosvete! Poleg tega je tudi zanimivo, da se na ta način sklicujejo skupščine društev, ki so se že davno razšla in njihovi člani prestopili v druga društva. Za te skupščine se agitira z grožnjami premestitve, inspekcijami itd. Zanimiv je tudi naslednji slučaj. Učiteljsko društvo »Edinstvo« je sklicalo svojo redno skupščino za Zagreb in okolico 22. t. m. v Dugem selu ter zaprosilo za ta dan kot običajno za dopust svojih članov. Za isti dan je sklicalo skupščino »Hrvatsko učiteljsko društvo« in sicer letos že tretjič. Dasi je bil dopust za člane »Edinstva« že davno odobren, vendar pa to v Zagrebu še nobeni šoli ni bilo sporočeno, med tem ko je bila dovolitev dopusta za skupščino separatistov sporočena že pred tremi dnevi, četudi je bil dopust zaprošen kasneje. Za nepristranost prosvetne oblasti je tudi značilno, da je vsem šolam s sporočilom o dovolitvi dopusta za separatistično skupščino poslala tudi uradno natipkane pozive k udeležbi. Navedeno je dovolj značilno, kako radićevci zlorabljajo uradno oblast za svoje separatistične strankarske namene. Pri tem pa neprestano vpijejo o terorju in nasilstvu prejšnjega narodnega prosvetnega režima!

Profesor Rouissain in Južna Srbija

Prof. Rouissain, generalni tajnik Unije za Zvezo narodov, je zadnje dni prepotoval vso Južno Srbijo in je sedaj po povratku v Beograd podal novinarjem naslednjo povoljno izjavo: »Kjerkoli sem potoval po Južni Srbiji, sem bil deležen izredne, naravnost nepojmljive gostoljubnosti. Moji vtisi so odlični. Brez pretiravanja sem na vsakem koraku ugotovil odličen napredek v materijalnem in kulturnem pogledu. V vseh onih zavrženih krajih, ki so nekdaj ječali pod turškim imperijem, se opaža velika aktivnost, preporod in polet. V nasprotju z vsem onim, kar sem videl v Bolgariji, kjer je narod še deprimiran radi svetovne vojne, sem v Južni Srbiji našel urejenost in aktivnost v vseh pravcih. Pred odhodom v Bruselj, kjer bom podrobno poročal pred Unijo o svojem potovanju po Balkanu, lahko rečem: da je delovanje naše Unije za Zvezo narodov vrlo aktivno in da bo napredek idej Zveze narodov imel blagodejen vpliv na delovanje za splošni mir.« G. Rouissain je v sredo zvečer odpotoval iz Beograda v Bruselj.

Problem reorganizacije Sveta Zveze narodov

(Delo študijske komisije.)

V pondeljek, dne 17. maja je v Ženevi zaključila svoje delo komisija, ki je imela nalogo preštudirati oni kompleks problemov, ki so osredotočeni okrog vprašanja razširjenja Sveta Zveze narodov. Komisija svojega posla ni dokončala; zaključila pa je svoje delo kljub temu, zakaj takoj poslednji dan je pričela zasedati pripravljalna komisija za razorožitev.

Kako težaven je problem razširjenja Sveta, je razvidno iz rezultatov posvetovanj imenovane komisije. Sklenil se je sicer nekak zaključek, toda kako malo ga smatra komisija za uspešnega, se razvidi najbolje iz fakta, da je sklenila, da se sestane še enkrat na posvetovanje, in sicer na dan 28. junija, da izdela končni predlog za septembrsko zasedanje Zveze narodov.

Sklep, ki ga je napravila komisija, ima tedaj samo značaj nekake poskusne provizorne rešitve, ki naj služi za osnovo, da se na njej poskusi zadovoljivo razpršiti ugovore prizadetih držav. Ta sklep komisije je predlog angleškega zastopnika Lorda Cecila, ki ga je komisija sprejela soglasno. Lord Cecil misli, naj se Svet Zveze pomnoži samo za en stalni sedež, to je za sedež Nemčije. Zahtevam ostalih držav po permanentnem mestu v Svetu pa skuša Cecil ugoditi na drug način. Njegov predlog je, da se število nepermanentnih sedežev pomnoži od šest na devet, in vsi se volijo na tri leta. Ena tretjina od teh samo se more izvoliti znova, z dvetretjinsko večino. Izvoljeni člani stopijo takoj z izvolitvijo v funkcijo, ne pa šele koncem leta, kakor je določeno dotlej. Po tem sistemu bi mogli biti Španija in Brazilija, ki s tako trdovratnostjo zahtevata stalni sedež v Svetu, izvoljeni vanj znova, ko bi pretekla triletna funkcijska doba, in poleg tega še ena država. Na ta način bi se ustvarili nekaki prikriti permanentni sedeži, Španija, Brazilija in še ena država pa bi se po tej poti indirektno prisilile k popuščanju, zakaj Zveza narodov bi jih jeseni drugače ne izvolila v Svet, ako bi se ne odrekle svojim zahtevam po permanentnih sedežih.

Cecilov predlog je sprejela komisija soglasno po prvem čitanju. Ali ta soglasnost je bila relativne vrednosti; zakaj dosegli so jo le na ta način, da so se pri glasovanju o prvem členu štirje člani izmed 15 odstranili, in ta člen je bil baš oni o takojšnjem vstopu v Svet v slučaju izvolitve. Odstranili so se pri glasovanju zastopniki Španije, Brazilije, Argentinije in Urugvaja. Pri nekem drugem členu pa se je odstranil zastopnik Poljske, da je mogel sklep biti enoglasen.

Jasno je, da predstavlja predlog lorda Cecila, ki ga je sprejela komisija, le provizorno rešitev, ki naj pomaga prebroditi opasno mesto med raznimi zahtevami in nasprotujočimi si stališči v zadevi Zveznega Sveta. Zaenkrat se situacija nikakor še ni izboljšala, Španija in Brazilija n. pr. vztrajata prejkoslej na svojem stališču. Sedaj ko obstoja možnost, da se sploh eliminirata iz Sveta, ako ne sprejmeta solucije napolpermanentnih članov, pretita, da sploh izstopita iz Zveze narodov. Kako stališče zavzameta Poljska in Kitajska, ki se prav tako potegujeta za permanentno mesto, se bo precizneje pokazalo v kratkem, kakor bo sploh sklep komisije brez dvoma povzročil živahno debato o vsem problemu, kar bo za junijsko sejo komisije zelo koristna priprava.

Vrh tega se je razmotrivalo vprašanje, po kakem principu naj bi se odslej volili nestalni člani v Zvezin Svet. Vedno bolj se namreč zahteva, naj se volijo člani po geografskem načelu, kar bi šlo seveda v prilog izvenevropskih držav, latinska Amerika bi n. pr. v tem slučaju morala dobiti tri nepermanentna mesta. Komisija je izjavila, da bi morala z uveljavljenjem geografskega načela tudi Azija dobiti adekvatno zastopstvo v Svetu.

Vprašanje reorganizacije Sveta Zveze narodov se tedaj še dolgo ne bo moglo označiti kot rešeno.

Podmorniki ne smejo skozi Dardanele

London, 21. maja. s. Turčija je prepovedala podmornikom vseh držav prehod skozi Dardanele in Bospor, kar je vsekakor kršitev lausanneske pogodbe, Turčija pa je vse proteste zavrnila, češ da so zavezniki v vojni sami označili podmornike kot nemoralno orožje.

Nad 2 milijona inozemskih delavcev v Franciji

Pariz, 2 maja. (Radio.) Po ravnokar izdani statistiki zveze francoskih kmetijskih društev je znašalo začetkom tega leta število v Franciji zaposlenih inozemskih delavcev 2,245.000.

Naši kraji in ljudje

Prihod jugoslovenskih Sokolov v Lyon

(Izvirno brzojavno poročilo.)

Lyon, 21. maja.

V četrtek zjutraj, ob 6.42 smo srečno dospeli v Lyon. Na kolodvoru Perrache so nas pričakovali konzul naše države g. Mil. Andrić in zastopniki prireditvenega odbora VIII. mednar. telov. tekme. Tekom dneva so sprejeli deputacijo jugoslovenskih Sokolov župan Lyona gospod Herriot, predsednik mednarodne telovadne zveze g. Ch. Cazalet in generalni konzul kraljevine SHS g. Andrić. — Vreme krasno.

Iz te brzojavke posnemamo, da je lyonska tekmovalna vrsta jugoslovenskih Sokolov, ki šteje skupno 17 oseb, srečno in ob lepem vremenu dospela v Lyon. Nastanitev in prehrano v hotelu Palace jim je preskrbel naš konzulat sporazumno s francoskim prireditvenim odborom: Gospod **Herriot**, bivši ministrski predsednik francoske republike ter predsednik poslanske zbornice, je ena najbolj markantnih oseb v francoski politični javnosti. Kot večletni izborni župan Lyona ima za mesto mnogo zaslug, posebno tudi med svetovno vojno. Gospod **Cazalet** iz Bordeauxa je dolgoletni predsednik Unije francoskih gimnastičnih društev in od leta 1924. tudi predsednik mednarodne telovadne zveze. Gospod Mil. **Andrić**, generalni konzul naše kraljevine v Lyonu je odkrit pristaš jugoslovenskega Sokolstva. Takoj, ko je zvedel, da se je JSS odločil, da pošlje tekmovalno vrsto na VIII. mednarodno tekmo v Lyon, je javil starešinstvu JSS, da hoče biti v vsakem oziru na razposlago jugoslov. Sokolom, ko pridejo v Lyon.

V soboto je začetek mednarodne tekme.

Delo Gospodarskega in političnega društva za dvorski okraj v Ljubljani

V sredo se je vršil v tajniških prostorih SDS v Kazini 18. občni zbor Gospodarskega in političnega društva za dvorski okraj, ki deluje na političnem in kulturnem polju že 18 let in se je zlasti zadnja leta vsled intenzivnega in smotrenega delovanja predsednika dr. Dinka Puca temeljito reorganiziral. Ustanovljenih je bilo nadaljnjih sedem pododsekov, ki so si delo razdelili.

Predsednik dr. Puc je v svojem govoru o političnem položaju v naši državi naglašal, da postaja vpliv SDS vsled njene pametne in dosledne politike vedno večji, kar je opažati po vseh pokrajinah naše države. Razpravljajoč o gospodarstvu mestne občine ljubljanske, je povdarjal, da so se v zadnjem letu zmanjšale nekatere mestne davščine, kakor gostaščina in vodarina od 24. do 20% elektrika itd. Mestne finance zdaj redno funkcijonirajo, dočim pod klerikalno-komunističnim režimom često ni bilo denarja. Vse to je uspeh treznega in smotrenega gospodarstva.

Iz tajniškega poročila g. A. Potočnika je razvidno, da šteje društvo sedaj 366 članov. Društvena javna knjižnica je izposodila v preteklem poslovnem letu 6104 strankam 26.091 knjig. Prirastek knjig znaša 432. Knjižnica šteje 13.167 knjig, od teh 3824 slovenskih, 8926 nemških in 407 srbohrvatskih. Imela je preteklo leto 57.443 Din dohodkov in 51.375 Din stroškov. Poročilo z veseljem ugotavlja zadovoljiv in lep napredek knjižnice, ki se je morala boriti, kot vse knjižnice, s posledicami svetovne vojne. Povojne neprilike je sedaj premagala. V iskrenih besedah se je tajnik spominjal nato ustanovitelja društva oziroma osnovatelja knjižnice pok. dr. Ivana Oražna, ki je dne 14. aprila 1908 v Narodnem domu osnoval društvo in položil temelje knjižnici, ki je spočetka poslovala bolj kot čitalnica, pozneje pa razširila svoj delokrog.

Poročilo prosvetnega odseka, ki ga vodi z izredno požrtvovalnostjo prof. Rado Pavlič, navaja, da je odsek pričel letos s predavanji v prostorih društvene knjižnice, za katera vlada vedno večje zanimanje in je bil obisk povoljen. Predavali so: prof. Rado Pavlič, prof. Dolžan, prof. dr. Čadež, g. Blaganje in g. A. Potočnik. Snov predavanj je bila deloma zgodovinskega, deloma prirodoslovnega in astronomskega značaja.

Po poročilih blagajnika Zorka Bekša o blagajniškem stanju, ravnatelja Gorazda o delovanju političnega, g. Primožiča o delovanju gospodarskega in g. A. Sulča o delovanju pevskega odseka, je izrekel občni zbor dosedanjemu odboru soglasno in z odobravanjem absolutorij. Z vzklikom je bil nato izvoljen sledeči novi odbor: Predsednik dr. Dinko Puc, odborniki: Boris Sokič, Belič, A. Potočnik, Gorazd, Primožič, prof. Rado Pavlič, A. Sulič, Lenarčič, Brišnik, Babič, Brnčič, Ivančič, Kaffou, Milohnoja, Pavšek, Pirkovšek, Recelj, Turk F. Ančin, inž. Detter, Karel Vidmar, Štef. Špeletič, Joško Mateljič, Drago Rakar in Iv. Mihelčič.

Dr. Trillerjeva oporoka

100.000 Din za narodna in humanitarna društva.

Pokojni dr. Karel Triller se je v svojem toplem rodoljubju in plemenitem mišljenju v svoji oporoki velikodušno spomnil tudi narodnih in humanitarnih društev, ki jim je zapustil, kakor nam poroča izvrševatelj njegove oporoke, g. dr. D. Treo, sledeča volila:

Jugoslovenskemu Sokolskemu Savezu Din 10.000.

Jugoslov. Matici v Ljubljani Din 10.000.

Družbi Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Din 10.000.

Jadranski Straži v Ljubljani Din 5000.

Slovenskemu planinskemu društvu v Ljubljani Din 5000.

Dijaškemu podpornemu društvu «Domovina» v Ljubljani Din 15.000.

Centralnemu akad. podpornemu društvu v Ljubljani Din 15.000.

Jugoslovensko-češkoslovaški ligi Din 5000.

Sokolu v Škofji Loki Din 5000.

Gasilnemu društvu v Škofji Loki Din 3000

Olepševalnemu društvu v Škofji Loki Din 5000.

Za reveže v Škofji Loki Din 5000.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil danes, ob 13.30 izpred njegovega doma v Nunski ulici po Bleiweisovi in Aleksandrovi cesti mimo Kreditne banke in nato po Dunajski cesti do pivovarne Union, kjer polože krsto v mestni pogrebni avto, ki prepelje pokojnika v Škofjo Loko.

Celjski občinski svet

(Nadaljevanje seje)

V tajni seji je bil nastavljen za nadzornika mestnega gozdarstva vpokojeni okrajni gozdar Rihteršič. V njegov delokrog spadajo vsa mestna gozdna posestva, ki jih mora sporazumno z županom pregledati in in obhoditi najmanj dvakrat tedensko. Magistratnim nameščencem in njihovim rodbinam se prizna kakor v čl. 112 uradniškega zakona državnim uradnikom brezplačno lečenje III. razreda v bolnicah. Ako želi biti kdo sprejet v prvi ali drugi razred, mora plačati razliko iz svojih sredstev. V domovinsko zvezo se sprejme gospa Josipina Baccho. Odklonjen je bil nakup poslopja, kjer ima mestna občina v najemu zimsko kopališče, ter Essichove hiše poleg mestne klavnice, ker tu iz higijenskih ozirov ne kaže nameščati zimskega kopališča. Odkupi se Rakuscheva baraka ob vogalu Kralja Petra ceste in Levstikove ulice. S tem se odpre široka ulica proti mestni osnovni šoli; pa tudi z ozirom na olepšavo mesta je ta korak pozdraviti. V zameno se da Rakuschu prostor med Rebekovo hišo in Rakuschevim skladiščem. Tu je bil doslej ozek prehod, ki se na obeh straneh zapre za javen promet.

Splošni stavbni zadrugi se priznajo pri zidanju njenih lastnih hiš od strani mestne občine iste ugodnosti, kakor občekoristni uradniški stavbni zadrugi. Prevzame se tudi jamstvo za posojilo do enega milijona dinarjev. Predlog obč. svetnikov Janiča in Žumra, da naj mestna občina odpiše za 6 mesecev nazaj in naprej občinsko naklado na ona vina v založnih kleteh, ki se posuše, je bil odklonjen. Paviljon v mestnem parku se popravi v lastni režiji. Mestna občina pristopi kot ustanovni član k Vodnikovi družbi. Sklenjeno je bilo, da se preseli mestno oskrbovališče v slučaju zazidanja prostora ob Kralja Petra cesti in Vodnikovi ulici na Spodnji Lanovž. Gremij trgovcev v Celju je predlagal, naj se pri bodoči sestavi cestno policijskega reda vnese prepoved izobešanja blaga v »cestni zrak«. Kot začasni mestni grobokop se nastavi Fran Zupan.

Občinski odborniki so grajali pretirano naglo vožnjo avtov na križiščih ulic. Soglasno se je izražala želja, naj opozori župan na to državno policijo. Na vhodih v mesto naj se napravijo svarilne table. Za avtomobile in kočije se določi kot postajališče Kolenčeva ulica, da se izprazni tako prostor pred kolodvorom. V odsek za podjetja je bil izvoljen nato mesto odstopivšega člana NRS Leskovša g. Posavec (NRS), za vodovodnega referenta pa mesto njega soc. g. Fran Koren.

Pred zaključkom seje se je župan v toplih besedah spominjal umrlega predsednika Lj. kreditne banke dr. Trillerja in izrazil Ljubljani in rodbini sožalje mesta Celje. S Slava klici pokojniku je bila nato seja zaključena.

Fordova karavana v Ljubljani

Včeraj je bil na park-prostoru na Dunajski cesti nenavadno živahen promet. Prihajali so sportniki-avtomobilisti in radovedneži gledat »zbirko« 26 različnih vozil. Med njimi so se kretali avtomobili in kolesarji in delali monterji; ropot motorjev in klici — mešano slovensko in angleško, avtomobilski signali in ne najmanj žive debate obiskovalcev so povzročale pravcato kolobocijo. Po tleh sta tekla olje in voda, ležali so deli strojev in verige in amerikanski inženjerji so fotografirali vsevprek; sebe, svoje vozove, obiskovalce in še raje obiskovalke in sploh vse, kar jim je prišlo pred oči. Vmes so se čuli nemški, hrvatski, laški klici od raznih sportnih zastopnikov posameznih dežel. Tudi danes obeta vzbuditi stvar še mnogo interesa, posebno za strokovnjaka, ki vidi v stvari sigurno tudi izpopolnjenje svojega znanja.

Ford je organiziral namreč usposobljenostno vožnjo preko evropskega terena, ki se je izkazal za mnogo težavnejšega kakor ameriški, ki je prepežen z izbornimi in položnimi cestami.

Včeraj je prispelo 26 voz v Ljubljano, od koder krenejo danes po progi, ki jo preteče junija avstrijsko-jugoslovenska vožnja. Vožnja se vrši ob udeležbi ameriških strokovnjakov, ki imajo nalogo, beležiti potek vožnje in terenska opazovanja in eventualne nedostatke strojev. Ta študij je tako gospodarskega kakor tudi sportnega pomena; zato posvečajo tudi italijanski in avstrijski sportni krogi tej vožnji izredno pažnjo tako, da so poslali tamošnji klubi svoje zastopnike ekspediciji nasproti. Zanimivo je, da so se namenili Američani premeriti izredno težavni teren po Slavoniji in Bački z razmeroma težkimi traktorji, ki tehtajo preko 1100 kg. Eden izmed teh traktorjev se pomika na traku (Raupenantrieb) in nanj stavljajo velike nade. Normalni vlačilci sestajajo iz stroja in koles tako, da napravljajo pri nas, kjer še nismo navajeni na tako dalekosežno amerikansko praktičnost, čuden vtis.

OBLEKE
lastnega izdelka Vam nudi 67
NAJCENEJE
Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

LJUBLJANSKI DVOR kino

Prednaznanilo: 1,000.000 dolarski film:
„Štiri jezdeci Apokalipse"
Rudolfo Valentino, Alice Terry

Publika je vesela in razigrana zapustila kino „DVOR" ko je videla veletilm:
„Kralj Amerike"
Reginald Denny.
Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
Senzacija nad senzacijo!
Cene kljub velikim nabavnim stroškom **nezvišane!**

Tekme v Zmajevem stegu ljubljanskih skavtov

Na binkoštno nedeljo se zaključi tekma v stegu naših skavtov. Trajala je nad tri mesece in se bo zaključila z vzornim taborom Matjaževe čete (četovodje in vodniki) na levem savskem bregu pri črnuškem mostu čez Savo. Tabor bo trajal dve noči in tri dni. Istočasno bo razvil ljubljanski steg svoj stegov prapor, umetniško delo naših skavtov. Na visokem drogu krasno izrezljan zmaj, totem ljubljanskega stega, s trakovi posameznih čet. Originalni prapor bo gotovo vzbujal obilo zanimanja. Z razvitjem bo združena tudi obljuba članov pri tabornem ognju, nato slede skavtske igre in taborne zabave pri ognju.

Istočasno bot udi razglasitev izida tekem. Tekmovalo se je v številu izletov v naravo, v zunaj prebitih nočeh v neoskrbovanih kočah, bodisi v šotoru ali kje drugje, dalje v času prebitem sploh kje v naravi, v vzornem vzdrževanju stegove sobe in drugo. Istočasno so se pa vršile tekme tudi v posameznih vodih.

Matjaževa četa odide že danes zjutraj na taborni prostor, a ostali odidejo v nedeljo ob 14. Tabor je obvezen za Matjaževo četo, a izlet za ves steg. Javnosti bo namenjeno nedeljsko popoldne. Zato vabimo skavti vso javnost, ki se zanima za delo džungelskih sinov, da se odzove povabilu. Dohod je mogoč tudi s popoldanskim kamniškim vlakom (gorenjski kolodvor ob 2.15), istotako povratek (Črnuče 5.13 oz. Ježica 5.17). Javnost naj spozna važno vzgojno delo, ki je vrši skavtizem že četrto leto med Slovenci.

Na izletu izgubljeni šolar se je vrnil

Novo mesto, 21. maja.

Joško Zupančič, učenec osnovne šole v Novem mestu, ki se je v soboto na Sušaku izgubil, se je v torek zvečer vrnil domov. Potoval je peš po cesti preko Bakra, Delnic, Vrbovskega, Metlike, čez Gorjance skozi Novo mesto v Prečno. Ko je namreč v soboto proti večeru pred drugimi učenci odšel proti kolodvoru, je zašel v napačno ulico in blodil po mestu. Še predno je našel postajo, so se izletniki odpeljali s Sušaka.

Kaj storiti? Na vožnjo po železnici deček ni mislil, saj je imel samo še 5 Din v žepu. Da je karta že plačana pri postajnem načelniku, ni slutil. Obupan je blodil po mestu do 11. ponoči, dokler ni prišel v pristanišče. Stražar (mornar) ga je ustavil, in fant je jokaje pojasnil svojo nezgodo. Mornarji so ga iz usmiljenja sprejeli na neki parobrod, kjer je prenočil. Drugo jutro je iskal izhod na cesto proti Karlovcu, ker je sklenil, da odrine peš proti domu. Kazali so mu le na Reko. Res se je zmuzal tja in od tem srečno prišel na pravo cesto. Na potu je bil 58 ur. Med tem je dvakrat prenočil: prvič na neki postaji v čakalnici, drugič v neki senici na slami. Glad ga je prisilil, da je tistih 5 Din izdal že v nedeljo. V ponedeljek je izprosil staro ženico nekaj koruznega kruha. Šele v torek popoldne je prišel do boljše menaže. Na polju blizu Metlike je namreč delavke poprašal za pravo pot proti Novemu mestu. Dobra gospodinja ga je tu pogostila z ričetom in suho svinjino. Odslej zopet ni bilo nič do doma.

Čeprav je bil mladi potovalec do skrajnosti izmučen in sestradan — tudi žejo je trpel, ker se na Krasu ne dobi povsod vode — pa je vendar mami in sestrici prinesel vsaki po eno pomarančo.

Skladišče ukradenega blaga

Ljubljana, 21. maja.

Nevarni vlomilec France Klemen, ki ga je policija aretirala v četrtek zjutraj v Černetovi gostilni v Zg. Šiški, o čemer smo poročali že včeraj, je silno trdovraten in zakrknjen in noče priznati nobenih tatvin in vlomov. Policija pa je obratno dognala, da ima Klemen na vesti okrog 15 vlomov in tatvin, izvršenih deloma v ljubljanski, kočevski, kranjski in polhograjski okolici. Pri malopridnežu, ki je prišel šele 7. aprila iz zaporov ter bil izročen čez tri dni laškim oblastim, ker je italijanski državljan, so našli nad 4000 Din gotovine. Klemen pravi, da si je pridobil ta denar s tihotapljenjem laškega blaga v našo državo, katero je prodajal potem po polhograjski in horjulski občini. To odgovarja sicer resnici, toda vse to blago je izviralo iz raznih tatvin.

Od vlomilske družbe je bil včeraj aretiran tudi 30letni Anton Bavdek iz Cerknice, znan kot nevaren tat, dočim se je dvema njegovima tovarišema, Josipu Petriču iz Grosupljega in Žibertu, posrečilo pobegniti in se za enkrat umakniti aretaciji.

Policija je prvotno menila, da imajo tatovi skrito skladišče ukradenega blaga kje v gozdu nad Koseznami ali v kaki hiši v Zg. Šiški. Vendar je kmalu odkrila, da so se zbirali tatovi pri neki ženski na Krakovskem nasipu. Svedrovci so tamkaj tudi večkrat prenočevali. Policijski organi so napravili v stanovanju hišno preiskavo, ki je končala s presenetljivim uspehom. Našli so namreč cele kupe ukradenega blaga, kakor: obleke, perila, raznih dragocenosti itd., kar vse izvira iz raznih vlomov.

Preiskava se še nadaljuje in bo končana šele v nekaj dneh.

Zanimive aretacije v Zagrebu

n. *Zagreb*, 21. maja.

Zagrebška policija je te dni prijela več oseb in izvedla pri njih hišne preiskave. Politični referent pri policiji dr. Bogičević je izjavil popoldne novinarjem, da zaradi poteka preiskave ne more ničesar povedati o stvari. Rekel je le, da gre za aretacije iz političnih vzrokov. Vaš dopisnik pa je iz dobro poučenega vira poizvedel sledeče:

Tvorničar klobukov Vilim Vanek v Gundulićevi ulici 21 je prijavil policiji svojega delavca Horvata radi tatvine. Horvat pa se je hotel za to maščevati in se hkrati prikupiti policiji. Zato je izjavil, da ima doma važno pismo politične vsebine, ki je bilo poslano iz Mitrovice njegovemu bivšemu gospodarju kot blagajniku Hrvatske stranke prava. Detektivi so odšli s Horvatom v njegovo stanovanje in tam našli pismo, katero je pisal neki človek iz Mitrovice in prosil Vaneka, da mu pošlje nekoliko izvodov brošure generala Sarkotića o politiki Hrvatov, ki je izšla pod naslovom: «Razmišljanje». Kakor znano, je ministrstvo za notranje stvari to brošuro prepovedalo. V pismu pravi dotičnik: Ako Vanek nima pri sebi teh brošur, naj jih zahteva od tajnika Hrvatske stranke prava in urednika frankovskega lista «Hrvatsko Pravo» Gustava Perčeca.

Na podlagi tega pisma je policija aretirala fabrikanta Vaneka in urednika Gustava Perčeca ter v njegovem stanovanju izvedla hišno preiskavo. Dalje sta bili danes v Mitrovici aretirani dve osebi. V Zagrebu se je uvedlo postopanje proti nekaterim odvetnikom in učiteljem, ki so razpečavali Sarkotićevo prepovedano veleizdajniško knjigo. Oni dve osebi, ki sta bili aretirani v Mitrovici, bosta jutri prepeljani v Zagreb.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina" je za nas!

1,000.000 dolarski šlager **Štiri jezdeci Apokalipse**
Mržnja - Vojna - Kuga - Smrt
Po slovitem romanu Blasco Ibanez.

Ljubitelje lepe glasbe in lepih filmov opozarjamo, da se bode za binkoštne praznike predvajal film

ROSENKAVALIER

kateri bode nudil občinstvu res dvojni užitek, to je dramatični in muzikaličnl. Film bode kar najboljše muzikalično ilustriran od prvovrstnega godbenega strokovnjaka dobro znanega glasbenega ravnatelja in bivšega kapelnika kino „Ljubljanski Dvor" g. Jeana Ryneša. Vse glasbene točke bodo izvedene z pomnoženim orkestrom in bodo strogo izbrane in se popolnoma skladale k slikam tega krasnega filma. In ako še pripomnimo, da so glavni igralci v tem monumentalnem delu: HUGUETTE DUFLOS, JAQUE CATELAINE, PAUL HARTMANN, MIHAEL BOHNEN, CARMEN CARTELLIERI in KARL FOREST, si lahko ustvarite bogato sliko filma.

Danes se predvaja zadnji dan izvrstna komedija **„Zamenjane žene"**. **„KINO IDEAL".**

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Sobota, 22.: «John Gabriel Borkmann». C.
Nedelja, 23.: «Pegica mojega srca». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Zadnjič v sezoni. Izv.
Pondeljek, 24.: Zaprto.

Ljubljanska opera

Sobota, 22.: «Boris Godunov». E.
Nedelja, 23.: ob 15.: «Gorenjski slavček». Izv. Ljudska predstava po znižanih cenah.
Pondeljek, 24.: ob pol 20.: «Grofica Marica». Izv. Ljudska predstava po znižanih cenah.
Torek, 25.: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Sobota, 22.: «Tosca». A. Navadne operne cene. Gostovanje Mitrovičevih in Primožiča.
Nedelja, 23.: «Grofica Marica».
Pondeljek, 24. «Veseli kmet». (Kuponi.)

Sprememba repertoarja v operi. Abonente reda E opozarjamo, da imajo danes, v soboto 22. t. m. operno predstavo za svoj abonma, in sicer Boris Godunova. Ponovna sprememba repertoarja je bila potrebna, ker je vsled skrajno neugodnega vremena obolelo več solistov. Abonenti reda A dobe operno predstavo prihodnji teden.

«Gorenjski slavček» 38tič na našem odru. Opozarjamo na nedeljsko popoldansko predstavo v ljubljanski operi. Poje se Försterjev «Gorenjski slavček». To je 38. uprizoritev te izredno priljubljene izvirne opere. Pripominjamo, da je izmed vseh nastopajočih gosp. Zupan edini, ki je pri vseh uprizoritvah pel svojo ulogo. Vse druge uloge so imele spremenjeno zasedbo. Predstava je namenjena v prvi vrsti mladini za binkoštno nedeljo. Cene so znižane.

Binkoštni prazniki v ljubljanskem Narodnem gledališču. V nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. popoldne se poje opera «Gorenjski slavček», zvečer ob 8. pa se igra v drami zadnjikrat v sezoni velezabavna «Pegica mojega srca». V pondeljek je samo operetna predstava. Izvajala se bo ob pol 8. zvečer «Grofica Marica». Vse tri predstave so ljudske in veljajo zanjo znižane cene. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi.

Binkoštni prazniki v mariborskem gledališču. Za Binkošti uprizori mariborsko gledališče dve zelo popularni in priljubljeni opereti. Na binkoštno nedeljo zvečer ob 8. bo Kalmanova «Grofica Marica», na binkoštni pondeljek zvečer ob 8. pa Fallova izredno zabavna opereta «Veseli kmet».

Tretja produkcija Glasbene Matice v Celju

V pondeljek zvečer je priredila celjska Glasbena Matica v Mestnem gledališču tretjo in zadnjo javno produkcijo svojih gojencev. Nastopilo je 8 gojencev in 7 gojenk srednje in višje (konservatorijske) stopnje iz violinske šole gosp. ravnatelja Sancina in gdč. V. Jerajeve, iz klavirske šole ge. Božič-Novakove in ge. M. Sancinove, ter iz klarinetne šole gosp. M. Kindhoferja.

Gojenka T. Pregljeva je zaigrala na pamet na klavirju Skalickega «Na prastkach» in «Klidný výmenek» z dobro tehniko, pravilnim prednašanjem in občuteno. Njen muzikalni talent je očiten. Lep napredek kaže N. Jeršinovič (klavir). Malo ostrejše poantiranje pa bi skladbama, ki ju je igral, ne bilo škodovalo. Kaj zmore dobra šola s talentiranim gojencem, je pokazala E. Sernečeva, ki utegne postati še izvrstna pianistka. Ellertanovo «Zingaresco» je zaigral mladi violinist E. Jilke točno in temperamentno, Scotson-Clarcovo «Molitev» pa gdč L. Dereanijeva, s topline in občutkom. Klarinetist g. F. Zupanc je od lani znatno napredoval. Zaigral je I. stavek iz Webrovega koncerta za klarinet v G-duru že s precejšnjo rutino; le tu pa tam je malo zaostajal v tempu. Pianistka gdč. Svetinova je prednašala Vitezslava Novaka «Serenado» in Rahmaninova «Humoresko» z inteligenco, dobro tehniko in dokaj čisto. Igranje violinistinje gdč. A. Tavčarjeve je bilo zlasti v drugi polovici «Španske serenade» (O. Metra) temperamentno in sigurno. Gdč. A. Krušičeva je bila dobra v prednašanju in tudi v tehniki, izvzemši nekatere nejasnosti. G. J. Uranič (gosli) je podal J. B. Senaillieovo «Sonato v G-molu» pohvalno v tehniki in v nastavkih. G. F. Luževič se razvija v dobrega pianista. Njegovi nastavki so bili dobri, prednašanje pa mestoma malo zabrisano. Z dobro tehniko ter točno in mehko je zaigral g. V. Kuntara Debussyjevo «Balado» in «Ples». G. F. Kalister (violina) je pokazal v memoraciji Gounod-Allardove «Koncertne fantazije» po operi «Faust» prav dobro tehniko in temperament. V drugi polovici je njegova violina popustila skoro za četrt tona. Gdč. M. Plzakova je zaigrala Szymanowskega etudo v D-molu (II. stavek) in Schumanov «Vznos» dovršeno i tehnično i v prednašanju. Njena igra je precizna in občutena. Gdč. Plzakova spada med najboljše in najbolj nadarjene gojence celjske Glasbene Matice. Prav poseben talent je treba priznati violinistu g. J. Vidmajerju Wienawskega koncert v D-molu (II. stavek) in «Romance sans paroles et Rondo elegant» je prednašal skoroda mojstrsko. Instrument zveni v njegovih rokah polno in jasno, težke figure obvlada že z lahkoto, kadenca, arpeggio in trilčke igra precizno in čisto. G. Vidmajer je temperamenten muzik, ki bo postal z resno voljo gotovo še odličen virtuoz.

Na koncu je zaigral Matičin orkester pod vodstvom gosp. ravnatelja Sancina Haydnovo «Otroško simfonijo» za godalni orkester in otroške instrumente, ki jo je izvajal že na prvi produkciji. Izvajanje celega programa je trajalo tri ure. Občinstvo je bilo radi tega proti koncu že malo utrujeno, kljub temu pa je vztrajalo ves čas v prijetnem razpoloženju.

Kulturna bilanca Glasbene Matice v Celju postaja od leta do leta zadovoljivejša. Njeno vodstvo, ki mu stoje ob strani prvovrstne učne moči, kaže, da se v polni meri zaveda velikega muzikalno-vzgojnega pomena te odlične celjske kulturne institucije.

—rp—

Gorupova in Jakčeva razstava v Ljubljani. Jutri, v nedeljo ob 11. dopoldne se otvori v Jakopičevem paviljonu pod Tivolijem razstava slik znanega grafika, akad. slikarja Božidarja Jakca in akad. slikarja Josipa M. Gorupa. Jakac razstavi risbe (lesoreze, pastele, grafike v različnih tehnikah) in olja (večinoma portrete). Gorup pa motive iz živalskega življenja, kakršnih še nismo videli v Ljubljani zadnja leta. Razstava bo zelo pestra in živahna in bo vzbudila brez dvoma veliko zanimanje.

«John Gabrijel Borkman» za red C se bo igral v ljubljanski drami v soboto ob 8. zvečer.

Domače vesti

* **Kraljevo kronanje v Žiči.** Kakor javljajo iz Beograda, so priprave za kraljevo kronanje, ki se bo vršilo letošnjo jesen, že v polnem teku. V sporazumu s kraljem je minister ver odredil, da se razne adaptacije v samostanu Žiče pravočasno izvrše. Kralj bo maziljen in kronan v Žiči, ostale svečanosti pa se bodo vršile deloma v Beogradu, deloma v Zagrebu. Svečanosti se pričnočim se kralj povrne iz inozemstva, kamor potuje v službene posete.

* **Iz diplomatske službe.** Naš generalni konzul v Gradcu, Dušan Štepanović, je podal ostavko na državno službo.

* **Z ljubljanske univerze.** Na medicinski fakulteti ljubljanske univerze je dosedanji asistent dr. Ilija Košir imenovan za docenta v 6. skupini I. kategorije.

* **Za inženjerje elektrotehnične stroke** so diplomirali včeraj na ljublj. univerzi g. Juraj Ivančević iz Splita, Rajko Poniž iz Idrije in Drago Mattanovich iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Pred kongresom rezervnih oficirjev v Zagrebu.** Povodom kongresa rezervnih oficirjev iz vseh pokrajin naše države, ki se bo vršil za binkoštne praznike v Zagrebu je objavil zagrebški župan včeraj na prebivalstvo proglas, naj v pozdrav gostom razobesi že danes zastave. Mesto je dalo tudi na novo planirati Mažuranovićev trg, na katerem se bo vršila posvetitev zastave, ki jt bo kumoval kralj.

* **Beograd ima 180.000 prebivalcev.** Po podatku beograjske mestne občine šteje Beograd sedaj 180.000 prebivalcev, dočim jih je imel l. 1920 samo 110.000.

* **Iz novinarskega sveta.** Za glavnega urednika beograjskega »Trgovinskega glasnika« je imenovan Fran Cvjetiša, konzul v pokoju in bivši direktor tiskovnega oddelka v ministrstvu za vnanje zadeve.

* **Zveza mest Jugoslavije.** Povodom proslave rezervnih oficirjev pride v Zagreb tudi predsednik beograjske občine g. Miloš Bobić, ki bo pri tej priliki konferiral z zagrebškim županom glede ustanovitve »Zveze mest SHS«. Oba župana bosta razpravljala o važnih komunalnih vprašanjih, kakor je vprašanje komunalnega kredita, konsolidacija raznih sportnih odnošajev, vprašanje živahnejšega sodelovanja in kontakta med zastopniki posameznih mestnih občin itd. V kratkem bodo župani vseh naših mest povabljeni na razgovor o teh stvareh, nakar se ustanovi tudi »Zveza mest SHS«.

* **Sodelovanje naše države na velesejmu v Leipzigu.** Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je predvčerajšnjim sprejel upravitelja balkanske poslovalnice velesejma v Leipzigu, ki je izrazil željo, naj bi naša država s svojo turistično razstavo, ki je sedaj v Berlinu, sodelovala tudi na letošnjem velesejmu v Leipzigu. Dr. Krajač je obljubil, da bo storil potrebne ukrepe, in je torej upati, da bo Jugoslavija sodelovala na velesejmu v Leipzigu.

* **Pomladanski izlet društva »Pravnik«.** Že naznanjeni izlet društva »Pravnika« na Tolsto in Celjsko kočo pod Tolstem se je določil na nedeljo, dne 6. junija. Izletniki se zberejo v Laškem pred kolodvorom po prihodu obeh vlakov, ki odhajata iz Ljubljane ob 5.26 min. in iz Maribora ob 5.20 min. Zadnji vlak ima zvezo z Ormožem in Ptujem ter s Savinjsko dolino. Iz Laškega je ob 7.30 dop. odhod na sedlo Huma, na Tolsto (858 m) ter od tam v Celjsko kočo. Tu sem pridejo izletnikom nasproti celjski tovariši. Pot iz Laškega do Celjske koče približno 3 ure. Iz Celjske koče sestop v Celje (1 in pol ure) k skupnemu obedu v Celjskem domu. Popoldne manjši izlet v najbližjo celjsko okolico. Ljubljanski člani, ki se bodo izleta udeležili, naj se javijo najkasneje do 2. junija tajniku dr. Rudolfu Sajovicu, drugi člani naj se prijavijo v istem roku g. dr. J. Hrašovcu, županu in odvetniku v Celju. Izletniki naj določno navedejo, ali se bodo izleta udeležili sami ali s spremstvom (soprogo in pod.)

* **Dom bojevnikov v Beogradu.** »Udruženje ratnika« naše države prične v najkrajšem času z gradnjo »Doma bojevnikov«, v katerem bodo našli zavetišče invalidni bojevniki in sirote bojevnikov. Pred poslopjem se postavi pozneje kraljev spomenik. Zbirka dobrovoljnih prispevkov za ta »dom« je doslej dosegla svoto 3,000.000 dinarjev.

* **Poročila se je** gdč. Nada Toros, hčerka iz ugledne narodne primorske rodbine g. Antona Torosa, carinskega posrednika v Mariboru, z Božidarjem Pop-Tosićem, carinskim revizorjem iz Leskovca v Srbiji.

* **Smrtna kosa.** V Gvoraždi v Bosni je umrl Slovenec g. Anton Gorec, komisar finančne kontrole v najlepši moški dobi 36 let, zapustivši soprogo in 3 nepreskrbljene otroke, najstarejši 8 let. Pokojnik je bil blaga duša, priljubljen zlasti pri svojih podrejenih, ker se je vedno in povsod zavzemal za njih dobro kljub temu, da je on sam radi svoje dobrodušnosti trpel in pri svojih višjih padel v nemilost, kar mu je pripomoglo v prerani grob. Blag mu spomin!

* **Potres.** Dne 20. t. m. sta seismografa v zavodu za meteorologijo v Ljubljani zabeležila potres lokalnega značaja in sicer ob 5.9'43. Po došlih poročilih je bila središče potresa, naša Gorenjska. Prosimo gg. poročevalce, ki imajo v posesti vprašalne pole da te izpolnijo in jih pošljejo zavodu.

* **Sarkotićeva brošura zabranjena.** Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je zabranjen uvoz in razpečavanje brošure »Razmatranje o današnjem stanju hrvatskog naroda«, katero je spisal bivši avstroogrski general Stjepan Sarkotić.

* **Zborovanje društva učiteljev meščanskih šol ljubljanske oblasti** se je vršilo v risalnici II. dekl. meščanske šole v Ljubljani v sredo ob polnoštevilni udeležbi vsega učiteljstva. Zborovanje je vodil načelnik G. Hočevar. Prosvetna referenta dr. Bevk in Wester sta v obliki skrbno izdelanih poročil povedala zbranemu učiteljstvu svoje vtise in misli, zadevajoče razvoj meščanske šole. Navzoči so se z izvajanji obeh gospodov popolnoma strinjali in dobili prepričanje, da posvečata iz resnične notranje potrebe razvoju meščanske šole vso skrb in svoje bogato znanje ter izkustvo. Referat strokov. učitelja g. Primožiča o delovnem principu pri zgodovinskem pouku je vzbudil živahno debato, nakar so bili izvoljeni trije člani za pripravo gradiva za nujno potrebno zgodovinsko čitanko. Strok. učitelj Dragan je nato v enournem predavanju eksperimentiral na svojem univerzalnem aparatu za merjenje sil. Končno je poročal načelnik še o važnih društvenih zadevah.

* **Subvencija »Jadranski straži«.** Ministrstvo vojske in mornarice je dovolilo »Jadranski straži« podporo v znesku 500.000 dinarjev.

* **Francozi in naša rivijera.** Pariška »L' Illustration« je v eni zadnjih številk prinesla pet krasnih akvarelov iz Dubrovnika, delo slikarja F. Lecomtea. Razveseljivo je dejstvo, da so se tudi Francozi začeli zanimati za našo rivijero.

* **Novice iz Rogaške Slatine.** V vili Casino nad zdraviliškim parkom, kjer so pred 3 leti etablirali luksurijozno opremljeno igralnico, nameravajo letos otvoriti bar. Restavracijo v njem bo imel najemnik Zdraviliškega doma, g. Martinović. Poleg krasne zdraviliške dvorane bo torej nudila Slatina še tudi v baru priložnost za moderne plese. Vila ima idilično lego poleg gozda. — Razven včeraj javljene prometne ugodnosti z ljubljanskim dnevnim brzovlakom je dobila Rogaška Slatina s 15. majnikom tudi pripravno železniško zvezo iz Budimpešte črez Pragersko, kjer stojijo odslej brzovlaki iz Budimpešte ob 1.40 po noči in ob 3.22. brzovlak, ki vozi iz Trsta preko Pragerskega v Budimpešto. Nadalje bosta stala od 26. junija naprej na Pragerskem tudi brzovlaka, ki vozita med Beljakom in Budimpešto preko Maribora in sicer ob 11.15 in obratno ob 16.40. Te zveze so za Slatino velikega važnosti, ker se bo s tem znatno olajšal dohod Madžarov, ki so tvorili lani velik odstotek gostov. Zdravilišče namerava k tem nočnim brzovlakom pošiljati autobus, ki bo goste odvažal s Pragerskega v Slatino. Bilo bi dobro, če bi zdravilišče te zveze propagandno objavilo v tu- in inozemskih listih. Tudi dunajski nočni brzovlaki bodo postajali tekom sezone v Pragerskem. — Zdraviliški vestnik je izšel v lepi opremi; vsebina pa bi bila lahko pestrejša, posebno pogrešamo gori navedenega pregleda železniških zvez na Slatino, ker je ta številka predvsem propagandna. Ker je list namenjen predvsem gostom, bi naj bile tudi medicinske razprave poljudne, kot je v tej številki članek kop. zdravnika dr. Koltererja. — Vlaki redno privažajo nove goste. Sedaj imamo že tudi novinarje, med drugim publicista Božidarja Borka, predsednika mariborskega novinarskega kluba. — Lani nabavljenih automobilov so se gostje tako zelo posluževali, da bo treba že nove nabaviti. Izkazalo pa se je, da rabijo naše slabe ceste in strmi bregi močnejše tipe. Ker ima od tujskega prometa ves okraj hasek, bi naj tudi okrajni zastopi pridno negovali ceste krog Slatine.

* **Slovensko planinsko društvo** v Ljubljani naznanja, da so za binkoštne praznike in poslej otvorjene sledeče koče Osrednjega odbora SPD: Kamniška koča na Kamniškem sedlu, Kamniška Bistrica. Cojzova koča na Kokrškem sedlu, Dom na Krvavcu. Koča na Veliki Planini na Kamniških planinah, obe goliški koči na Karavankah in Aljažev dom v Vratih. Samo za binkoštne praznike pa Kredarica in Orožnova koča, v Bohinju Hotel Sv. Janez in Zlatorog.

* **Nezgoda z motornim kolesom.** V Tuškancu pri Zagrebu se je predvčerajšnjim ponesrečil Fran Škrbič, rodom iz Slovenske Bistrice, posestnik in vratar »Palace Hotela«. Na vožnji po Tuškancu je počil jermen na vozilu, vsled česar je Škrbič tako nesrečno padel z kolesa, da je nezavesten obležal v luži krvi. Prepeljali so ga v bolnico. Njegove poškodbe so težke.

Krasno vreme

se obeta za praznike. Za izprehode si morejo cenj. dame še nabaviti krasnih modernih bluz, ki jih je tu težko izgotoviti. V zalogi jih ima tvrdka

FRAN LUKIČ, Pred školijo

* **Požar v Beogradu.** V Dubljanski ulici v Beogradu je predvčerajšnjim v gradbenem skladišču arhitekta Antonovića izbruhnil požar. Zgorel je ves leseni gradbeni materijal. Vsled silnega plamena so bile sosedne hiše v veliki nevarnosti, vendar je bil požar s pomočjo gasilcev končno lokaliziran. Škoda znaša približno četrt milijona dinarjev.

* **Grozna smrt otroka.** V Varešu v Bosni je prošlo sredo žena tamkajšnjega poštarja prala pri domačem vodnjaku. Ko je perilo obešala sta ostala v kuhinji triletna hčerka in 15 mesecev stari sinček Ljudevit sama. Sredi kuhinje je bil kotel, v katerem je bilo kakih 15 litrov vroče vode. Deček, ki je šele shodil, se je približal kotlu, izgubil ravnotežje in padel v kotel. Vsled opeklin je še istega dne umrl.

* **Samomor državnega uradnika.** V Dubrovniku se je v noči od srede na četrtek v svojem stanovanju zastrupil oblastni kmetijski referent Marko Marčič. Vzrok ni znan. Marčič je spisal več poučnih knjižic iz svoje stroke ter mnogo strokovnih člankov po raznih listih.

* **Avtoomnibus Kranj-Jezersko.** Glej današnji inserat. 6114

* **Garantol,** staroznano sredstvo za konzerviranje jajc se dobi zopet v drogeriji Sanitas, Ljubljana, Prešernova ulica 5. 613 r

* **Botri in botrice.** Urarji in zlatarji v Ljubljani opozarjajo občinstvo, da bodo imeli svoje trgovine na binkoštno nedeljo in pondeljek dopoldne odprte, popoldne pa zaprte. Da bo možno tudi slabše situiranim slojem preskrbeti birmancem in birmankam lepa in primerna darila, ki so mladini najljubša, je bilo sklenjeno, da se bo prodajalo blago po znatno znižanih cenah. 598

* Kri čistilni originalni planinski »spomladanski čaj« priporoča lekarna Bahovec, Ljubljana (pri Čevljarskem mostu) Cena Din 10. 378

Nagrada Din 500·—

Senzacijonelni velefilm «ELINOR» še vedno nima oficijelnega naslova. Avtorji filma so razpisali ogromne nagrade v dolarjih za tistega, ki bi pogodil pravi naslov temu filmskemu umotvoru. Do sedaj se to še ni nobenemu posrečilo.

Razpisujemo nagrado 500 Din

za tistega, ki pogodi *pravi* naslov tega kolosalnega filmskega dela. Odgovori se bodo ocenili po posebni strokovni komisiji in nagrada izplačala še v tem mesecu. Natečaja za nagrado se sme udeležiti vsakdo, ki bo posetil ta velefilm. Odgovori naj se pošljejo na naš naslov najpozneje do 26. t. m. Odgovoru je treba priložiti vstopnico! Vse odgovore pošljemo avtorjem filma v presojo in eventualno nadaljno nagrado.

ELITNI KINO MATICA, Ljubljana, Kongresni trg 9.

Iz Ljubljane

u— **Napredno obrtniško društvo v Ljubljani** bo poklonilo svojemu častnemu predsedniku, gerentu g. Josipu Turku za njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil za napredno obrtništvo umetniško izdelano diplomo, ki je izložena v izložbenem oknu tvrdke Elite v Prešernovi ulici.

u— **Esperantistom,** ki se udeležijo III. kongresa jugoslov. esperantistov v Mariboru sporočamo, da se odpelje večja skupina iz Ljubljane v soboto ob 23.15. Zbirališče ob 22.45 na glavnem kolodvoru.

u— **Belokranjski otroci** pridejo danes popoldne ob pol 3. uri na glavni kolodvor. Potem si ogledajo mesto, razgled z ljubljanskega Gradu, jutri pa se žrtvujejo za skušnjo in nastop vse dopoldne ter se popoldne zopet odpeljejo.

u— **Mestni gospodarski urad** danes v soboto za stranke ne posluje zaradi snaženja svojih uradnih prostorov.

u— **Tovariši Preporodaši** in prijatelji društva-športniki, ki se odpeljejo danes, ob 13. v Novo mesto na kongres Župe S. J. S. U. Za Slovenijo in na sportni dan naj se javijo vodji druge skupine tov. Ferfolji od 9. do pol 11. v sobi Preporoda, oziroma najkasneje ob ½13. na kolodvoru. Četrtinska vožnja in kongresni znak kot vstopnica za vse prireditve stane skupno 20 Din.

Konec

sprejemanja oglasov za binkoštno številko „JUTRA"

danes popoldne ob 5.

Oglasni oddelek „JUTRA"

u— **Ženski mestni odbor Jadranske Straže** pozivlja svoje članice, da se polnoštevilno udeleže pogreba predsednika glavnega odbora dr. K. Trillerja. Zbirališče ob četrt na 2. skupno z glavnim odborom pred »Mladiko«.

u— **V počaščenje spomina** pok. dr. Karla Trillerja je poklonila Narodna banka mesto venca na krsto svojega upravnega svetnika mestnemu magistratu ljubljanskemu za mestne reveže Din 5000, g. dr. Fran Novak pa za Centralno akad podp. društvo v Ljubljani Din 200.

u— **Leteči avtomobil** bo razstavljen od nedelje do srede vsak dan od 10. do 12. dop. in od 2. do 6. popoldne v dvoranj Mestnega doma, kjer bo g. Ante Radošević kot zastopnik izumiteljev bratov Radoševićev strankam ob navedenih urah na razpolago za pojasnila.

u— **Policijske prijave.** Od četrtka na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopek zglaševalnih predpisov, 1 prestopek prekoračenja policijske ure in 4 prestopki cestno-policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi tatvine ter 2 radi vlačugarstva.

u— **Vandalizem na pokopališču.** Na pokopališču pri Sv. Krištofu je bilo zadnje čase opustošenih več grobov. Z grobov so bile pokradene cvetlice, polomljenih pa je bilo tudi več kovinastih zagrad, ki so jih tatovi prodali v mestu. Policija vodi strogo preiskavo ter je upati, da pridejo brezvestni tatovi kmalu pod ključ.

Binkoštni nogomet

Jutri in v ponedeljek, obakrat ob 16. uri na igrišču Ilirije

Vienna Cricket F. C. Wien

proti 3981 a

Iliriji

Ob vsakem vremenu!

BIRMANSKE URE

F. ČUDEN

53 **Prešernova 1.**

KONCERT 4012 a

vsako soboto in nedeljo od 20. do 24. ure

v gostilni in kavarni

MAHNIČ

NOVI VODMAT.

Točijo se pristna in pitna vina.

u— **Javna zahvala.** Šentpeterska moška in ženska podružnica CMD v Ljubljani se najiskreneje zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem raznih predmetov v društvene namene, brezplačno prevažanje teh na Grad itd. ter narodno zavednim udeležencem Jurjevanje na Gradu. 607-n

u— **Na binkoštne praznike k Tičku na Gričku.** 612-n

Iz Maribora

a— **Mariborski novinarski klub** je imel pretekli četrtek občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Božidar Borko, za podpredsednika g. Udo Kasper in za tajnika g. J. Golec.

a— **Akademija »Jadranske straže«,** prirejena predsnočnjim v veliki dvorani Narodnega doma od pododbora »Jadranske straže« na tukajšnjem moškem učiteljišču, je izpadla prav prisrčno. Srečno in skrbno pripravljeni, sicer malo predolgi program je bil izključno muzikalnega značaja poleg dveh recitacij in nagovora. Bil je topel izraz visoke muzikalne naobrazbe mladih učiteljiščnikov — izvršiteljev prireditve. Najglobljі vtis je napravila Zajčeva »Večerna pesem na Savi.« Izvajanje moškega zbora je spremljal orkester. Pohvaliti je predvsem delo učiteljiščnika V. Bajdeta, ki je organiziral vso prireditev. Med odličnimi posetniki smo opazili na akademiji velikega župana g. dr Pirkmajerja, župana dr. Leskovarja in častnike s soprogami, dalje okrajnega glavarja g. dr. Poljanca, ravnatelja dr. Pirca in policijskega nadsvetnika g. Kerševana. Lepo je bil zastopan tudi profesorski zbor, sicer pa zasluži precej slaba udeležba ostro grajo. Številna mladina je prisrčno aklamirala mladim delavcem.

a— **Dan gledaliških igralcev.** Gledališki igralci postajajo leto za letom važnejši kulturni faktor v naši državi. Pod okriljem svojega Udruženja so si priborili marsikatero postojanko, sedaj so si zastavili za cilj svoj lastni dom. V ta namen bodo odslej proslavili vsako binkoštno nedeljo kot »igralski dan«, na katerem se bodo pobirali prostovoljni prispevki, prodajali znaki in vršile razne prireditve. V Mariboru se bo vršila predstava v ta namen pozneje, pač pa se bodo v soboto in nedeljo dne 22 in 23. t. m. prodajali in pobirali prostovoljni prispevki v korist »Udruženja glumača«. Apeliramo na občinstvo, da čim znatneje podpro to hvalevredno akcijo.

a— **Izlet Peruna v Svečino.** Kol. društvo Perun priredi na binkoštni pondeljek izlet v Svečino, kjer se bo vršila veselica Obmejnega Zvona iz Št. Ilja. Zbirališče ob pol 14. uri pred Narodnim domom.

a— **Politično in gospodarsko društvo za magdalenski okraj** ima danes, v soboto dne 22. t. m. v gostilni Korotan na Frankopanski cesti odborovo sejo in družabni večer.

a— **Nova moč pri mestnem fizikatu.** Mariborska občina je nastavila gdč. I. Kotnikovo, ki je bila reducirana pri dnevnem zavetišču, kot skrbstveno sestro pri mestnem fizikatu.

a— **Promenadni koncert v mestnem parku.** Na binkoštno nedeljo ob 11. dopoldne priredi vojaška godba v mestnem parku promenadni koncert s sledečim sporedom. 1. Urban: »III. klasa«, koračnica; 2.) Zajc: Graničarji, ouvertura; 3.) Fučik: Eskarpolske, valček; 4.) Wagner: Lohengrin, fantazija; 5.) Hajdrich: Morje adrijansko, pesem, 6.) Zajc Večer na Savi, pesem; 7.) Pokorny Sokolski zlet, potpuri; 8.) Desornes: Boulanger, koračnica.

a— **Izredni občni zbor mariborske invalidske organizacije.** Za 30. t. m. ob pol 9. zjutraj sklicuje ljubljanski izvršilni odbor UVI v Gambrinovo dvorano izredni občni zbor mariborske invalidske podružnice. Sklepalo se bo o spremembi pravil in o novih volitvah podružničnega odbora.

a— **Pregled vozil, avtomobilov in živine.** Mariborska komanda vojnega okrožja bo meseca junija izvršila nov pregled vse živine, vozil avtomobilov, motorjev in drugih prevoznih sredstev v Mariboru.

a— **Riziko dela.** Jože Čelofiga, 22 letni mizarski pomočnik v tovarni Žarkovič je dobil roko v cirkularno žago, ki mu je odrezala palec in kazalec. Prepeljali so ga v javno bolnico.

a— **Načelstvo obrtne zadruge brivcev,** lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru naznanja občinstvu in vsem svojim članom, da so brivnice in damski česalni saloni ob binkoštnih praznikih odprti samo v nedeljo od 8. do 12. ure, v pondeljek pa ves dan zaprti.

a— **Ure za birmo.** Da se ustreže občinstvu, ostanejo trgovine z urami in zlatnino na binkoštno nedeljo dopoldne odprte. Zadruga urarjev, zlatarjev in sorodnih strok v Mariboru.

a— **Akcija za gradbo oddelka za tuberkulozne pri mariborski bolnici.** Akcija za postavitev posebnega oddelka za tuberkulozne bolnike pri mariborski javni bolnici, katero je organizirala mariborska Protituberkulozna liga, prav krasno napreduje. Dosedaj je že nabranega 130.000 Din denarja, od katerega so posiale samo osnovne šole iz cele mariborske oblasti okrog 20.000 Din. Podarjenih je bilo tudi 28. vagonov različnega stavbnega materijala, od katerih je 23 vagonov že na licu mesta. PTL namerava dozidati na objektu internega oddelka javne bolnice še eno nadstropje, v katerem bo nameščen oddelek za tuberkulozne bolnike. Načrte je izdelala mariborska tvrdka Živic. Z gradnjo se bo pričelo takoj, čim bo izvršila komisija ljubljanske gradbene direkcije ogled in izdala tozadevno dovoljenje.

Iz Celja

e— **Iz seje občinskega sveta celjskega.** V včerajšnje tozadevno poročilo se je vrinila tiskovna pomota, ki kvari smisel celega odstavka. Odstopivši obč. odbornik dr. Dobovišek je bil pristaš NSS in ne NRS kluba.

e— **Smrtna kosa.** V Celju je umrl dne 20. t. m. g. Jakob Podgoršek, krojaški mojster, v 58 letu starosti. Blag mu spomin!

e— **Pogreb v Beogradu umrlega žandarmerijskega kapetana** g. Vinko F. Vošnjaka, katerega truplo prepeljejo v Celje, bo v nedeljo, dne 23. maja, iz hiše žalosti, Kralja Petra cesta na okoliško pokopališče.

e— **Zveza za tujski promet v Ljubljani.** V Celju se je vršilo v četrtek na mestnem magistratu posvetovanje delegatov iz ljubljanske in mariborske oblasti. Šlo je za izpremembo pravil, da se z ustanovitvijo pod zveze za mariborsko oblast doseže intenzivnejše delovanje zveze obeh oblasti. Tega posvetovanja so se udeležili gg. dvorni svetnik dr. Maru, prokurator Souvan in vladni svetnik dr Andrejka iz Ljubljane, kot zastopnik velikega župana mariborske oblasti g. sekcijski svetnik dr. Rataj, kot zastopnik mesta Maribora občinski svetnik Štabej in celjskega mesta magistratni svetnik Šubic in obč svetnik prof. Mravljak. Do končnoveljavnih zaključkov še ni prišlo.

e— **Majniški izleti** so se vršili ta teden skoraj na vseh celjskih šolah. Vkljub nestalnemu vremenu je prišla mladina vendarle na svoj račun. Z zadovoljstvom je treba ugotoviti, da so se vršili letos ti izleti le v bližnje kraje in v okviru finančne možnosti tako, da so bili tudi revnejši učenci deležni vsakoletnega majniškega veselja.

e— **Dan ruske siročadi** bo v četrtek 3. junija Mestni magistrat poziva občinstvo, da po možnosti daruje ta dan primerne prispevke in tako pripomore do čim lepšega uspeha za pomoč rodbinam in sirotam padlih ruskih vojakov.

e— **Konkurz.** O imovini Ludvika Petka, trgovca v Celju, razglašen konkurz. Termini so določeni na 28. maja, 20. junija in 9. julija 1926.

e— **Razstava risb in ženskih ročnih del** osnovne in meščanske šole šolskih sester v Celju bo na binkoštno nedeljo in pondeljek v risalnici in 2. razredu meščanske šole šolskih sester.

e— **Za naše pravice.** V cinkarni v Gaberju pri Celju je bil odkar je po preobratu vodstvo podjetja v nacijonalnih in državnih rokah, nastavljen kot zdravnik za tovarniško delavstvo Slovenec. Ko se je pa letos v vodstvu tega podjetja izvršila izpremenba, je na splošno ogorčenje celjskih slovenskih krogov dobil to mesto Nemec dr. Golitsch, pod pretvezo, da ga želi delavstvo samo. Kdor pozna Golgato celjskega slovenskega življa pod krutim gospodarstvom celjskih Nemcev v avstrijski dobi, kdor je moral celo sam stradati pri skromni skorjici, dočim so se renegati in nemški šovinisti redili pri bogato obloženi mizi, ta mora izgubiti zadnjo iskrico idealizma in vere v poštenost ter pravičnost, ako vidi da se pri vsaki priliki upoštevajo in postavljajo na udobna mesta oni ljudje, ki so bili in so v srcu še največji sovražniki našega ujedinjenega jugoslovenskega naroda. Celje šteje danes zadostno število strokovno dobro, da celo odlično usposobljenih slovenskih zdravnikov. Vkljub temu so razna zdravniška mesta s stalnim zaslužkom izključna domena nemških zdravnikov, med tem, ko se mora slovenski zdravnik sedaj prav tako, kakor v avstrijskih časih, zadovoljiti le z dohodki svoje zasebne prakse. In še tam, kjer je kaka mrvica, ga izpodrine nazadnje na popolnoma neobičajen način nasprotnik po mišljenju in jeziku. Mesto tovarniškega zdravnika v cinkarni bi se bilo moralo v slučaju, da je res postalo prosto, vsekakor razpisati in oddati konkurenčnim potom, ne pa že dogovorjeno kar pod roko. Celjski Slovenci ne bodo nikdar pozabili, kako ulogo je igral zdravnik dr. Golitsch med celjskimi Nemci v boju zoper kulturni, gospodarski in nacijonalni razvoj celjskih Slovencev. Po sedmih letih obstoja naše nacijonalne države pa morajo tisti, ki so zaradi svoje poštenosti in zavednosti za jugoslovensko misel trpeli preganjanje in preziranje, gledati, kako plezajo navzgor zopet oni, ki so sicer v novih razmerah zamenjali svojo kožo, nikdar pa niso v svojem srcu vzljubili naše mlade države. Za to jih je treba seveda nagraditi, quod erat demonstrandum.

e— **»Adria« čevlji, Celje Narodni dom. Ponovno znatno znižane cene.**

e— **Brv čez Voglajno,** katero je odnesla zadnja povodenj, namerava mestna občina zopet postaviti. Brv bo iz hrastovega lesa, načrti in stroškovnik so na razpolago pri mestnem uradu. Ponudniki naj stavijo svoje ponudbe mestnemu magistratu najkasneje do 31. maja.

Kupite 1 par

nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ"

da se prepričate, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ" so ponarejene.

Iz Trbovelj

t— *Šolsko akademijo* priredijo učenci in učenke trboveljske šole dne 31. t. m. ob 3. popoldne v Sokolskem domu. Dnevni red je skrbno pripravljen. Čisti dobiček je namenjen za kritje stroškov šolskega izleta na Bled in Bohinj. Da se omogoči tudi najrevnejšim učencem udeležba izleta, se bodo preplačila hvaležno sprejemala. S predprodajo vstopnic so poverjeni učenci in učenke s polo šolskega upraviteljstva, kamor naj se vpišejo vsi zneski. (Trboveljčani, ki ste znani kot prijatelji mladine, segajte pridno po vstopnicah, kajti darovani zneski pridejo v prid našemu najdražjemu zakladu — naši slovenski mladini. — Opomba ured.)

t— *Klerikalci proti enotni organizaciji?* «Slovenec» dne 20. t. m. je objavil članek «Rudarjem», katerega smisel je ta, da so se po akcijskem odboru ublažile strankarske strasti, kar so hoteli nekateri izrabiti in delati za enotno strokovno organizacijo. Toda delavstvo da bi se lahko združilo v skup no fronto na drug način. Vso stvar naj bi vzeli v roke zastopniki II. rudarske skupine ali pa delegati Delavske zbornice. Vendar pa da je gotovo, da bi centrala vodstva v odcepitev v prilog enotne strokovne organizacije ne privolila. «Slovenec» je ob tej priliki ponovno opozoril na klerikalno strokovno zvezo, kjer da se je najbolje včleniti. K omenjenemu članku ugotavljamo sledeče: Potreba po enotno strokovni organizaciji rudarskega delavstva ni prišla toliko od zgoraj, kolikor od zdolaj, od najširših rudarskih plasti. Četudi morda niso hoteli tisti «nekateri» slišati o enotni organizaciji, so bili prisiljeni misliti nanjo, ker se v vseh revirjih samo o njej pomenkujejo. O tem, kdo naj bi vzel v roke pripravljalna dela, se ne da sedaj nič več debatirati, ker jih je že prevzel akcijski odbor sam in za njim medstrankarski strokovni odbor, v katerem so zastopniki vseh strokovnih organizacij razen socijalistične, ki je prav radi tega zgubila vsak vpliv med delavstvom. Da ne bi centrala vodstva privolila v odcepitev v prilog enotne strokovne organizacije je prav lahko mogoče. Opozarjamo pa pri tem še posebej na izjavo zastopnika klerikalne strokovne organizacije na seji medstrankarskega strokovnega odbora, ki se je vršila ta teden, da bo šla klerikalna strokovna organizacija preko centralneg vodstva, če ne bo privolilo v enotno organizacijo. In še na to, da je bil na tej seji izvoljen tričlanski odbor, sestoječ iz gg. Korena (Delavsko strokovno združenje), Štruca (Bernotove organizacije) in Križnika (klerikalne), ki ima do srede 26. t. m. sestaviti pravila nove enotne organizacije in jih predložiti na seji v odobritev. Kolikor smo poučeni, ni izšel članek v «Slovencu» iz trboveljskih krogov, ampak je bil skuhan v Ljubljani s prozorno tendenco, da se vpliva na razpoloženje v Trbovljah.

t— *Otvoritev planinske koče.* Jutri dopoldne bo otvorjena Hausenbichlerjeva koča na Mrzlici, ki je popolnoma renovirana. Ob nedeljah in praznikih se bo dobil čaj, kava, mrzla jedila in pivo.

t— *Majniški izlet rudarjev.* Na binkoštni pondeljek dopoldne se bo vršil iz Trbovelj tradicijonalni rudarski izlet, ki se vrši eno leto na Sv. Planino, drugo leto pa k Sv. Katarini. Letos se bo vršil k sv. Katarini. Odhod bo izpred glavne pisarne z godbo in z rudarskimi zastavami na čelu.

Iz Laškega

l— *Okrajna hranilnica in posojilnica v Laškem* se je razvila v par letih, odkar so jo prevzeli Slovenci pod vodstvom g. župana dr. Roša, v cvetoč zavod. Pod pritiskom slabega nemškutarskega gospodarstva je bila pred nekaj leti primorana prodati svojo hišo. Sedaj pa že misli zopet na to, da si zgradi lastni dom, večjo stavbo, v kateri bo imela uradne prostore in dala na razpolago 2 — 3 stanovanja, lokale za poštni urad itd. V ta namen se je pri zadnji občinski seji sklenilo, da se ji brezplačno odstopi občinsko zemljišče ob Savinji. Gotovo je to nad vse hvalevreden sklep občinskega odbora. Toda že so se začele širiti po občini zlobne govorice, da je občina darovala svet neki tuji banki. Dobro vemo, odkod izvirajo te izmišljotine, poznamo dotičnika do kosti in do mozga, pa ponovno pozivamo vse narodno in zavedno občinstvo, da se tega moža dosledno izogiblje. Vsi izgovori morajo nehati, sramota vsakemu, kdor pomaga gojiti gada na naših grudih.

l— *Nov hotel v Laškem.* Znana restavracija Tadina se je preuredila v «hotel Tadina». Priporočamo novi hotel, ki je po svoji solidnosti dobro vpeljan, vsem tujcem in domačinom.

Iz Metlike

m— *Domača vrtna veselica na Suhorju.* Gostilničar g. Ham na Suhorju priredi na binkoštno nedeljo domačo vrtno veselico. Pri veselici igra godba iz Semiča.

m— *Velika vrtna zabava v Bubnjarcih.* Na binkoštno nedeljo priredi hrvatsko gasilno društvo v Bubnjarcih veliko vrtno zabavo s prostimi vajami, šaljivo pošto in plesom. Dežja se ni bati, ker bo vse na prostem pod krovom. Pri zabavi igra metliška godba. Odbor pričakuje obilne udeležbe od vseh okoličanov.

m— *Nesreča.* V torek so iz našega kolodvora vozili opeko v Bukovac na hrvatsko stran. Na cesti od kolodvora proti Kolpi je hotel skočiti na voz 71 letni Miko Gribljan-Mihić iz Jurovskega Broda. Padel je pod voz in bil povožen. Pri tem je dobil težke poškodbe in potem v Karlovcu umrl. Iz Karlovca so prepeljali njegovo truplo domov in je v soboto pokopali.

Iz Prekmurja

Sezonski delavci na Madžarsko. Kljub omejitvi s strani madžarskih oblasti, da ne bi prišli tja naši sezonski delavci, se je posrečilo dosedaj nad 100 delavcem dobiti delo, kamor so že odšli. Siromašno ljudstvo madžarske narodnosti je na višku krize; agr. reforma mu ni dala zemlje, doma nima zaslužka in tako puščajo očetje družine v največji bedi, ko gredo v Kanado in v Brazilijo. Ukreniti bi morali že nekaj v tem pogledu pri agr. reformi, da se tem siromakom pomore. Ne madžarske šole, katere zahtevajo madžarski hujskači, katerim je beda nepoznana, temveč slovenske šole in zemlje bo treba temu ljudstvu.

Trasiranje nove gozdne železnice. Veleposestvo Janeković v Dol. Lendavi dokončuje traso za novo ozkotirno železnico iz Dol. Lendave na Kobilje, kjer se bodo izsekavali gozdovi.

Dobra letina. Nadejati se moremo najboljše letine, ako nas očuva nebo elementarnih nezgod. Žita kažejo kar najlepše, enako tudi vinogradi, le travniki so pogrešali dosedaj moče.

Sokol

Zlet v Pragi in Bolgari

Jugoslovenski Sokoli so bili prvi povabljeni od ČOS na VIII. vsesokolski zlet v Pragi. Kasneje se je pričelo ventilirati vprašanje povabila Bolgarske gimnastične organizacije «Junak», ki je bila sicer pred vojno član Zveze slovanskega Sokolstva, ni pa nikdar prevzela sokolske ideologije dr. Tyrševe, niti njegovega telovadnega sistema. Za časa vojne se je Bolgarija znano neslovansko in nebratsko udeležila vojne proti Srbiji in njenim zaveznikom in zakrivila vnebovpijoča dejanja grozovitosti in masakracij med srbskim ljudstvom Po vojni zopet so bolgarski komite neprestano vpadali na jugoslovensko ozemlje, izvajali nad našim narodom vseetranski teror in nasilja. — Nedavno je pogorela Strumica in pred tedni se je dogodil napad zopet v tem mestu po komitaših. — Da ti dogodki sami nikakor niso vplivali pomirjevalno na prebivalstvo naše države v onih delih, je jasno samo po sebi. Bolgarski Junaki, ki bi radi za vsako ceno v Prago na zlet — tedaj niso niti ganili s prstom, da ta bratomorna nasilstva nehajo; še oglasili se niso. In kdor čita njihovo glasilo «Zdravje i sila», vidi, da se njihovo zanimanje za Sokolstvo pričenja in konča prav kmalu. Razen par notic o ČOS. le nekaj vseslovnih poročil o večjih zletih, so se veliko bolj zanimali za takozvano «Hrvatsko Sokolstvo», ki jim je bilo prav dobrodošlo kot razdiralec jugoslovenskega edinstva. Češki naseljenci v Sofiji imajo svojega češkega Sokola v tem mestu. «Junaki» so sicer v stikih z njimi, toda nič več. Kako velika in lepa priložnost se jim nudi — oprijeti se študija Tyrševe misli in telovadnega sistema. Tega do danes niso storili — tem manj pa prevzeli. — V zadnjem času so prikrojili pač svoj kroj deloma po sokolskem vzorcu — toda dosedaj nič druzega.

Jugoslovensko Sokolstvo je bilo od ČOS vprašano za svet in mnenje, kakšno stališče zavzema napram vabilu Bolgarskih Junakov na zlet v Prago. Izhajajoč s stališča, da vabi ČOS tudi neslovanske gimnaste, se je izreklo sicer za to, da se ne protivi njihovemu povabilu, obenem pa je precizno in točno navedlo tehtne argumente proti vabilu v masah Skupščina v Djakovem leta 1926. je to stališče odobrila in izrazila mnenje, da sicer nima ničesar proti povabilu nekolikočlanske deputacije Junakov», da pa o korporativni udeležbi ne more biti govora To se je delegatom ČOS tudi povedalo. Bila je podoba, da Bolgari najbrž sploh ne bodo vabljeni.

Pred kratkim pa so prišle v časopisje vesti, da je bil starosta dr. Scheiner v imenu ČOS v Sofiji in Beogradu in da se udeleži 500 Junakov zleta v Pragi. Ker vest ni bila demantirana, je zavzelo napram temu dejstvu svoje stališče jugoslovensko Sokolstvo iz južnih žup, in sicer odklonilno. To je sporočilo JSS v Ljubljano. Ker je prišla zadeva tudi v javnost, je bilo starešinstvo JSS poklicano, da napravi jasnost.

V svoji zadnji seji se je starešinstvo Saveza o zadevi posvetovalo ter sklenilo, da nujno zaprosi ČOS v Pragi za točna pojasnila v zadevi, izreka pa se, kar je samoposebi umevno, solidarno s svojimi župami na jugu države — uvažujoč pri tem sklepe skupščine v Djakovu.

Kako se bo zadeva likvidirala, bomo še poročali, pristavljamo pa že sedaj, da bo nastopilo jugoslovensko Sokolstvo v Pragi kompletno, ali pa ga tam ne bo. Rane, ki so jih prizadjali Bolgari med vojno našemu narodu, so še presveže, da bi jih kar tako morali mi pozabiti. Sklepi v Djakovu morajo obveljati.

Zlet celjske sokolske župe v Trbovlje

V nedeljo, dne 6. junija, se bo vršil v Trbovljah župni zlet. Ob tej priliki otvori trboveljski Sokol svoj dom. Veliko truda, mnogo skrbi in neverjetnih naporov je bilo treba, predno je društvo doseglo zaželjeni cilj. Vsem stavljenim zaprekam je kljubovalo z jekleno odpornostjo.

Celjska sokolska župa vé ceniti zasluge bratov in sester, ki so se z vso posnemanja vredno požrtvovalnostjo lotili težkega dela. Uvažujoč vse to, si občni zbor župe ni mogel kaj, da ne bi letos, ko se bo vršil veliki vseslovanski sokolski zlet v Pragi, določil svoj župni zlet v Trbovlje. Na ta zlet vabimo vse brate in sestre, včlanjene v naši župi. Pridite, da se prepričate, kaj zmore sokolska disciplina.

Iskreno vabimo naše sosedne župe, da se v kolikor mogoče večjem številu udeleže zleta in slavnostne otvoritve. Sprejeli vas bomo z odprtimi rokami.

Ministrstvo saobračaja je z rešenjem št. 11.015 z dne 19. aprila dovolilo 50 % popust na železnicah. Izkaznice za polovično vožnjo razpošlje sokolsko društvo v Trbovljah.

Starešinstvo sokolske župe v Celju.

Sokolskim društvom ljubljanske župe! Preminul je brat dr. Karel Triller, starosta ljubljanske sokolske župe v letih 1908—1912. Kot človek, Sokol in starosta nam ostane nepozaben, kot kulturnega narodnega in gospodarskega delavca ga bo težko pogrešala domovina. Izkažimo svojemu starosti zadnjo čast, spremimo ga na zadnji poti! Vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva se dne 22. maja 1926 zberejo točno ob ¼ na 2. popoldne pred Narodnim domom. Svečani kroj! Zdravo! — **Starešinstvo Sokolske župe Ljubljana.**

«Ljubljanski Sokol» priredi na Telovo, dne 3. junija popoldne svojo običajno javno telovadbo na letnem telovadišču pod Tivolijem. Spored objavimo prihodnje dni.

Sokol I. Tabor poziva svoje članstvo, da se udeleži pogreba umrlega brata dr. Karla Trillerja. Pogreb se vrši v soboto, dne 22. maja ob pol 2. popoldne. — **Odbor.**

Sokol II. se udeleži danes skupno z brati ostalih ljubljanskih društev pogreba br. dr. Trillerja polnoštevilno v kroju. Kdor kroja nima, v civilu z znakom. Zbirališče ob 13.15 pred Narodnim domom.

Listnica uredništva

Na prošnjo g. učitelja Tončiča izjavlja uredništvo, da ni g. Tončič pisec dopisa v četrtkovi številki, v katerem dopisnik napada g. kaplana.

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah priporoča po zelo zmernih cenah tvrdka

A. Kunc, - Ljubljana

Ustanov. l. 1879

89

To je pravi zamotek

Aspirin

tableta Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko!

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Pšenica: baška, 8 vagonov 302—307.50; baška, 77 kg, 2 %, 1 vagon 300; sremska, 77 kg, 3 %, 3 vagoni 301. Turščica: baška, 1.5 vagona 135; baška, za maj, pariteta Indijija, 5 vagonov 135; baška, 15. junija, 1.5 vagona 136; baška, 2—3 % bele, 3 vagoni 136; baška, za avgust, 40 vagonov 145; sremska, pariteta Šip, 1 vagon 137; sremska, 1 vagon 135. Moka: sremska, «0», 1 vagon 482.50; baška, «0», 1 vagon 480; baška, «5», franco Beograd, 2 vagona 390.

Svinjski sejem v Mariboru (21. t. m.). Dogon 274 svinj, 4 ovce in 3 koze. Kupčija je bila precej živahna. Prodanih je bilo 211 svinj, 2 kozi in 1 ovca. Cene so bile naslednje: prasci, 5—6 tednov stari 75—100, 7—0 tednov stari 150—250, 3—4 mesece 350 do 360, 5 do 7 mesecev 400—450, 8—10 mesecev 550—560, 1 leto 1500—1700 Din za komad. Kg žive teže 10.50—12.50, kg mrtve teže 15—17 Din. Koze 150 Din komad.

Dunajski živinski sejem (20. t. m.). Goveda: Dogona 421 komadov; od tega iz Jugoslavije 35. Ob mlačnem prometu so se komaj dosegle pondeljkove cene. — Svinje: Dogon 3766 komadov Pocenile so se: debele svinje za 5, a mesne za 15—20 grošev pri kg. Notirajo za kg žive teže po kakovosti: mesne svinje 1.70—2.05, debele 1.70—1.95 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (20. t. m.). Nekoliko čvrstejša poročila iz Amerike in slaba ponudba so povzročila na Dunaju v pšenici krepkejše razpoloženje. Cene mestoma poskočile. Notirajo uradno vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača (Wiener Boden) 43—43.50, madžarska potiska 46.50—48.50; rž: marchfeldska 27.25—27.75; turščica: 21—22; oves: domači 29—30, madžarski 28.75 do 30.

= **Ljubljanski velesejem.** V kratkem bo uprava Ljubljanskega velesejma začela z dodeljevanjem razstavnih prostorov. Zlasti dolžnost Slovencev bi bila, da se zavedajo občekoristne in nacijonalno važne institucije ter store vse, da pripomorejo do čim večje impozantnosti letošnjega velesejma, ki se bo pričel 26. junija in končal 5. julija, in da pripomorejo k veliki manifestaciji porasta jugoslovenske industrije, obrti in trgovine. Kdor je doslej okleval, naj sedaj prijavi velesejmskemu uradu, da hoče razstaviti svoje produkte. Prijave naj se pošljejo čim prej uradu Ljubljanskega velesejma.

= **Izvrstno stanje posevkov v Bački.** Iz Novega Sada poročajo: Po izjavi predsednika novosadske blagovne borze je stanje ozimnih in jarih posevkov v Bački tako izvrstno, kakor že ni bilo 40 let. Žetev bo rekordna, ako ne bodo nastopile kakšne elementarne neprilike.

= **V trgovinski register** so se v Sloveniji vpisale naslednje tvrdke: Samobor, industrija drva, d. z o. z. v Celju; Tekstilne tvornice, d. z o. z. v Kranju; Internacijonalno dioničarsko društvo ugljena v Zagrebu, podružnica v Ljubljani; «Levante», mednarodna špedicijska družba z o. z. v Ljubljani.

= **Likvidacija.** Krojašno nakupovalno društvo v Mariboru, r. z. z o. p., se je po sklepu občnega zbora razdružilo ter prešlo v likvidacijo. Upniki se pozivajo na zglasitev pri zadrugi.

= **V zadružni register** se je vpisala naslednja zadruga: Zveza stavbnih zadrug v Ljubljani — Savez gradbenih zadruga u Ljubljani, r. z. z o. z.

= **Konkurz** je razglašen nad imovino Ludovika Petka, trgovca v Celju. Prvi zbor upnikov bo 28. t. m. ob 9. dopoldne pri okrožnem sodišču v Celju.

= **Velesejem v Osijeku.** Pišejo nam, da se bo v Osijeku vršil tudi letos velesejem, in sicer od 11. do vključno 26. septembra. Kdor hoče razstaviti, naj se prijavi na naslov: Uprava Velesajma i izložbe u Osijeku.

= **Diskont Angleške banke nespremenjen.** Iz Londona poročajo, da Angleška banka za enkrat ni izvršila nameravanega znižanja diskontne rate, ker rudarska stavka še ni končana.

Borze

21. maja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 76.5—77.5, Vojna škoda 312—315, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 193—195 (195), Ljubljanska kreditna 175—0, Merkantilna 100—0, Prašteđiona 865—870, Slavenska 50—0, Kreditni 165—175, Strojne 0—85, Trbovlje 320—338, Vevče 100—0, Nihag 0—30, Stavbna 55—65, Šešir 103—104 (104). — Blago: Zaključki: smrekove deske, 12, 18, 24, 38, 48 mm, od 16 cm šir. naprej, I., II., ostrorobne, paral. s prižaganimi konci, fco vagon Sušak, 2 vagona po 580; smrekove deske, 18 in 24 mm, od 16 mm šir. naprej, I., II., ostrorobne, paral., fco vagon Postojna tranz., 2 vagona po 540; turščica, suha, zdrava, fco vagon Novi Sad okolica, 1 vagon po 135. Povpraševalo se je po hrastovih železniških pragih in brzojavnih drogih (smreka, jelka, bor). Ponudbe so bile v raznih kmetijskih pridelkih brez povpraševanja.

ZAGREB. Položaj na tržišču zasebnih vrednot nespremenjen. Vojna škoda, promptna, se je trgovala po 309.5—310, za maj po 311—311.5, za junij 313—315. — Na curiški borzi je zabeležil Pariz močnejši skok. Dinar je ostal nespremenjen. Na zagrebškem deviznem tržišču je bila tendenca nespremenjena. Zaključni tečaji z izjemo Pariza niso zabeležili večjih sprememb. Pariz, ki je mednarodno čvrst, se je trgoval po 175—180. Narodna banka je pokrivala povpraševanje v posameznih čekih. Skupni devizni promet je znašal 8.5 milijona Din. Notirale so devize: Dunaj izplačilo 801—805, ček 800.9—904.9, Berlin ček 1353.67—1357.67, Italija izplačilo 220.5 do 221.73, London izplačilo 276.05—277.25, ček 276.04—277.24, New York ček 56.592 do 56.892, Pariz izplačilo 174.05—176.05, Praga ček 167.984—168.984, Švica ček 1096 do 1100; valute: dolar 56.125—56.325, avstrijski šilingi 805—809; efekti: bančni: Eskomptna 103—104, Kreditna Zagreb 104—105, Hipo 58—58.5, Jugo 94—94.5, Ljubljanska kreditna 175—0, Prašteđiona 865—870, Slavenska 0—50; industrijski: Slaveks 110—130, Slavonija 30—33, Trbovlje 300—335, Union 300—330, Vevče 100—0; državni: investicijsko 0—77.75, agrarne 42—44, Vojna škoda, promptna 311—311.5, za maj 311.25—311.5, za junij 314—315.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 802—802.5, Berlin 1353—1353.5, Budimpešta 0.0795 do 0.0798, Bukarešta 21.5—22, Italija 222 do 222.25, London 276.25—276.35, New York 56.7—56.71, Pariz 182—184, Praga 168.35 do 168.4, Sofija 41—41.5, Švica 1097 do 1097.75.

CURIH. Beograd 9.115, Berlin 123.05, New York 517, London 25.14875, Pariz 15.775, Milan 20.375, Praga 15.31, Budimpešta 0.007225, Bukarešta 1.91, Sofija 3.75, Dunaj 73.

TRST. Devize in valute niso notirale radi odredbe italijanske vlade.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4475 do 12.4875, Berlin 168.28—168.78, Budimpešta 98.85—99.15, Bukarešta 2.6385—2.6525, London 34.3850—34.4850, Milan 24.98—25.08, New York 706.75—709.25, Pariz 21.90—22, Praga 20.93—21.01, Sofija 5.1175—5.1575, Varšava 60.25—60.75, Curih 136.65—137.15. Valute: dinarji 12.42—12.48, dolarji 710 do 714.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.425, v Berlinu 7.397, v Londonu (popoldne) 276.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 21 maja 1926 — Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas opazovanja	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavine po opazovanju	Vrsta padavine mm do 7 ure
Ljubljana (dvorec)	7.	761.9	8.6	98	NE 1	10		0
	8.	761.5	12.3	87	NE 2	3		
	14.	759.3	1[illegible].5	65	SW 4	3		
	21.	760.8	13.6	75	SE 2	7		
Zagreb	8.	761.0	14.0	75	SW 2	8		0
Beograd	8.	760.6	12.0	95	W 2	10		7
Sarajevo	8.	761.7	9.0	95	mirno	10		2
Skoplje	8.	76[illegible].3	16.0	55	NW 2	1		1
Dubrovnik	7.	760.8	16.0	55	mirno	0		6
Praga	7.	762.7	11.0	—	NNW 1	10		0

V Ljubljani je povprečni barometer nižji kot včeraj za 0.6 mm.

Solnce vzhaja ob 4.26 zahaja ob 19.28 luna vzhaja ob 11.58 zahaja ob 01.56

Vremenska napoved za soboto: Hladno, oblačno. Nestanovitno na jugu in zapadu. Najbrže precej jasno.

Rodbina Ivana Vošnjak javlja, potrta od globoke žalosti, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretresujočo vest, da je njen ljubljeni edini sin, brat, svak in stric, gospod

Vinko F. Vošnjak

žandarmerijski kapetan I. klase, nastavnik na pripravljalni šoli za žandarje 2. žandarmerijskega polka v Kamenici - Srem in imejitelj zlate kolajne za hrabrost

danes 20. maja 1926 po kratki in težki bolezni v oficirski bolnici v Beogradu v 35. letu starosti preminul.

Truplo predragega in nepozabnega pokojnika se prepelje iz Beograda v Celje.

Pogreb se vrši v nedeljo 23. maja 1926. iz hiše žalosti, Kralja Petra cesta, na okoliško pokopališče, kjer se položi truplo v rodbinsko grobnico.

Blagopokojnika priporočamo v blag spomin!

Beograd-Celje, 20. maja 1926.

Iz življenja in sveta

Burni prizori ob pristajanju „Norge“ v Tellerju

Kakor je «Jutro» že pisalo, je bilo pristajanje «Norge» na Tellerju precej težavna zadeva. Ladja je bila poškodovana že v boju z zračnimi viharji in je le malo manjkalo, da ni treščila na tla. Ker ni mogla več leteti v Nome, je pač bilo treba pristati v Tellerju. Pri spuščanju na tla pa so se odigravale precej nenavadne scene.

Pristajanje je bilo že radi tega komaj mogoče, ker je Teller vasica, ki šteje jedva 75 moških prebivalcev. Na pomoč so torej morale priti tudi ženske. Moštvo je najprej izpraznilo plin in ko je to delo do polovice dovršilo, je nastala nova opasnost, da se trup razbije. Ogrodje je bilo vse zvito in zbito in sestavnih delov zračne ladje nikakor ni bilo mogoče zložiti v zaboje, kakor je bilo prvotno določeno. Vsak kos ogrodja je imel izpremenjeno obliko. Ko pa je bila ladja razstavljena na kose, se je šele začel pravi boj s prebivalstvom. Vsak je namreč hotel odnesti kak kos za spomin na ta znameniti dogodek. Posadka je imela mnogo opravka in dela, da je lahko zadržala prebivalce skrajnega severa pred popolno devastacijo ostankov «Norge».

Treba je na koncu zabeležiti še eno dejstvo, katerega so Italijani, ki so izrabili polet v reklamne svrhe za svojo industrijo, prebrisano zamolčali. Trije motorji, ki so ves čas gnali zračno ladjo ter so brezhibno funkcijonirali, niso nikak italijanski fabrikat, marveč nemški izdelek tvrdke Maybach ter so se dobro izkazali že v svetovni vojni. Toliko resnici na ljubo.

Zita izgubila pravdo

Te dni je pariško sodišče razsodilo o zadevi habsburških kronskih draguljev na tožbo, ki jo je svoj čas Zita vložila proti pariškima juvelirjema bratoma Bienefeld.

Pri prodaji draguljev so se vršile take transakcije, ki jih Zita ni razumela pravilno in je menila, da sta jo pariška draguljarja ogoljufala. Brata Bienenfeld sta namreč po posredovanju barona Steinerja odkupovala habsburške dragulje leta 1919, 1920 in 1921. Plačala sta zanje skupno vsoto 3,333.000 fr. Leta 1921, ko so Karlu Habsburgu pošla zadnja sredstva in je potreboval novih denarnih virov za restavracijski poizkus na Madžarskem, se je pri Bienenfeldu oglasila Karlova teta nadvojvodinja Marija Terezija ter ponudila na prodaj žlahtne kamne ogrske krone za 1,500.000 frankov. Bienenfelda sta tudi to ponudbo sprejela ter pobrala žlahtne kamne iz krone, krono samo pa vrnila po prvotnem dogovoru. Dve leti po tem dogodku se je Zita pritožila pri bratih draguljarjih, da je bila kupna cena prenizka, nakar sta ji juvelirja izplačala še 431.000 frankov.

Glede na ta dejstva, o katerih je pariški tisk na široko razpravljal, je bilo zanimanje za razsodbo naravnost veliko. Vse je drlo v sodno dvorano, da čuje na lastna ušesa glas pravice. Draguljarja sta dokazala, da so bile vse kupčije pravilno sklenjene in da ni govora o sleparijі. Sodnik je tudi po izpovedbah prič lahko ugotovil, da sta draguljarja postopala pravilno. Ugotovil je končno, da so ostali v rokah cesarske družine najdražji kamni, med njimi svetovno znani »Florentinec«, ure s smaragdi in trikotni diamant. Po vseh teh pretresih sta bila pariška juvelirja oproščena. Zastopnik tožiteljice je sicer vložil zoper razsodbo priziv, ki najbrž ne bo na stvari nič izpremenil in tako je smatrati, da je pravda o habsburških draguljih definitivno rešena.

Nebroj birmancev

bo videlo naše občinstvo in po lepih, krasno izdelanih obiekcah bo presodilo, katere je izdelal atelje tvrdke

Drago Schwab, Ljubljana

Ameriška zgodba

Neka Američanka se je počutila vrlo nesrečna v zakonskem stanu in je vložila tožbo za ločitev zakona. Stvar je sama na sebi močno vsakdanja, posebno v Zedinjenih državah, kjer ni nič čudnega, če slišiš o kaki dami: She has only been divorced once (Šele enkrat ločena) . . .

Toda stvar vzlic temu ni vsakdanja. Preden se je namreč dala omenjena Američanka ločiti od svojega moža, mu je ponudila še eno, poslednjo priliko, da se izpreobrne in popravi pregreške, ki jih je «zagrešil» napram njej. Dala mu je sporočiti po svojem odvetniku, da bi bila pripravljena ponuditi mu roko v spravo, a le pod enim pogojem: da sprejme brez pridržka v celoti in v podrobnostih njeno spomenico. Ta spomenica, pravi «Temps», je vsebovala štirinajst točk, ne ene manj, ne ene več — natančno toliko, kakor jih je imela slavna nota predsednika Wilsona, ki ji je po vsem videzu služila za vzorec.

«Evo, to je moja poslednja beseda.» S temi besedami je začel memorandum. In potem so sledile točke.

«Poglavarica hiše in gospodinjstva sem jaz. Absolutna poglavarica! Vi se nimate brigati za nič drugega kakor za svoje posle izven hiše.»

Dovoliti mi morate natančen vpogled v svoje denarne razmere. Takisto zahtevam pravico do vašega bančnega imetja.»

«Dovolim vam eno noč v tednu za vašo izključno uporabo in isto zahtevam od vas za sebe.»

«Prepovedujem vam občevati z mladimi damami in jih spremljati po promenadi in v gledališče.» In tako dalje..

Taka je bila ta spomenica. Naravno, da je mož ni mogel sprejeti. «To je ultimat, kakršnega more diktirati le brezobziren zmagovalec svojemu poraženemu sovražniku», je odgovoril sodniku, ki ga je pozval, naj se pomiri z ženo. Tako sodniku ni kazalo drugo, kakor da tožbi ugodi. Korist od ločitve pa bo imela kakopak le žena: dosegla je svobodo in denar. Kajti jasno je, da ji bo moral mož plačevati ne baš malo mesečno odpravnino.

Princ in njegova ljubimka

Ljubezenska afera rumunskega princa Karla z gospo Zizi Lambrino je že dokaj znana. Ko se je prestolonaslednik odpovedal svojim pravicam glede naslednstva, in je bival v Parizu, je prišla za njim Zizi Lambrino in je pri pariškem sodišču vložila tožbo, v kateri je zahtevala 10 milijonov frankov odškodnine. Francosko časopisje je afero silno razvleklo. Kmalu na to pa je princ Karl izginil iz Pariza in se je incognito odpeljal nazaj na Rumunsko. Gospa Lambrino je ostala blamirana in praznih rok. Vendar pa je njena tožba obležala na sodišču in te dni se je vršila v zadevi obravnava.

Prestolonaslednik Karl je poveril obrambo svoje zadeve odvetniku Pavlu Boncourju. Odvetnik je prišel na obravnavo in je izjavil, da se je pojavil samo iz uljudnosti do francoskega sodišča. Rumunski prestolonaslednik namreč sporoča, da francosko sodišče ni kompetentno razpravljati o stvari, radi katere je vložila tožbo proti njemu gospa Lambrino. Svojo izjavo utemeljuje princ s tem, da sta on in gospa Lambrino rumunska državljana in da je že rumunsko sodišče stvar odločilo po svojih zakonih. O kakih desetih milijonih odpravnine torej ne more biti govora. Ga. Lambrino prejema s posredovanjem neke rumunske banke letno rento v znesku 110.000 francoskih frankov, a več nima pravice zahtevati. Med Karlom in med damo ni več nobenih odnošajev, ki bi upravičevali gospo Lambrino do takih zahtev. Njun zakon je razveljavljen, sin Mircea pa je bil rojen več ko devet mesecev po tem, ko je bila zakonska zveza že razvedena.

Pariško sodišče je vzelo to izjavo na znanje in si je pridržalo odločitev, katero bo izreklo pismenim potom.

Zadnji turški sultan Mehmed VI., ki je, kakor smo že poročali, nenadoma umrl 15. maja ponoči v San Remu, kamor se je podal, ko je v Turčiji izbruhnila Kemalova revolucija.

Fotografični atelje VIKTOR sedaj Knaflјeva ulica štev. 4

3673

se priporoča za slikanje družinskih in društvenih skupin v nanovo moderno urejenem ateljeju.

Kri svetega Januarija

Neverjetna senzacija v Napolju . . .

Znana je reč, da imajo v napoljski katedrali skrivnosten zaklad s posodico, v kateri se nahaja kri svetega Januarija, napoljskega zaščitnega patrona. Perijodično, vsako leto dvakrat, pravijo, začne ta kri vreti.

Te dni se je v Napolju mudil italijanski prestolonaslednik Umberto. V spremstvu nadškofa in številnih monsinjorjev se je princ podal tudi v katedralo, da si ogleda dragoceno posodico. In glejte, čim se je princ Umberto pojavil pred posodico, je začela sveta kri šumeti in vreti . . .

Vsi prisotni so bili nad vse presenečeni in princ menda tudi. Kri je vrela, dokler se je princ mudil v katedrali. Čim pa se je odpravil na prosto, je šumenje popustilo in kri se je zopet strpnila.

Dogodek se je raznesel po mestu kakor eksplozija. Novine so takoj vrgle na ulice posebne izdaje, zvonovi vseh cerkva so zazvonili in topničarji so oddali slavnostne strele. Ves Napolj je bil hipoma na nogah in je z nepopisnim entuzijazmom pozdravljal princa Umberta. Vretje krvi svetega Januarija se namreč smatra za srečen omen.

Stvar ni izmišljena, temveč resnična in vsaj za psiho Napolja precej značilna. Tam doli se da pač marsikaj podkuriti.

Denar ni glavna stvar . . .

Mistress Gloria Morgan-Vanderbilt, vdova po znanem milijonarju Reginaldu Vanderbiltu, se odpravlja na vožnjo preko oceana. Seveda ne zato, da bi si v Evropi poiskala drugega moža, ki bi ga tudi v Ameriki lahko dobila, marveč zato, da očuva svojo mlado hčerko Glorio, ki podeduje po svojem očetu okroglo vsoto 2500 milijonov dolarjev.

Premožna vdova je v zadnjem času prejela že več grozilnih pisem, v katerih so zahtevali razbojniki in izsiljevalci od nje, odnosno iz premoženja njene hčerke visoke vsote, preteč, da bodo sicer poskrbeli za to, da dete izgine. Mati se je teh groženj tako prestrašila, da je na tihem popadla svoje kovčege in kupila ladijsko karto za Francijo.

Nedavno so skušali izvršiti napad na otroka oboroženi možje v nekem parku. Vendar se je spretni in praktični guvernanti posrečilo otroka rešiti. Da se kaj sličnega ne ponovi, bo milijonarjeva vdova sedaj za vedno dala slovo svoji ameriški domovini. Kje se bo v Franciji nastanila, ni znano.

Višek filmske tehnike! Najlepši velefilm! — Najlepša filmska igralka! Senzacija dneva!

Elinor (Film brez naslova)

Šest dejanj ljubavi, senzacij, pustolovščin, ženske trmoglavosti in muhavosti... — Motto: Kadar se človek upre naravi... — Iz nad vse originalne vsebine navajamo samo nekatere sijajne momente: Strahovita lavina. — Eleganca v borbi s prirodnimi elementi. — Padec avtomobila v globok prepad. — Lepa Elinor obvisi nad deročim hudournikom na šibki veji. — Živa bitja pod lavino. — Elegantna Elinor v skrivališču razbojnikov. — Krasni prizori z živimi slikami. — Ekso tični plesi prvovrstnih gledaliških plesalk. — Posebna senzacija je ples lepe Elinor na pisalnem stroju. — Prekrasne toalete. — Sijajne sobne opreme. — Izvanredna igra. — Kolosalna režija. — Čudež filmske tehnike. — Preskrbite si vstopnice v predprodaji, ker interes je že sedaj ogromen.

ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani. Tel. 124.

Sport

Izjava tajnika sekcije ZNS. o incidentu Hašk : Primorje

G. V. Vodišek, tajnik sekcije ZNS nam piše:

Na mene se skuša valiti vso krivdo na incidentu pri tekmi Hašk : Primorje, zato Vas g. urednik prosim, da priobčite sledeče ugotovitve:

Trditev, da bi bil jaz kot tajnik v smislu pravil dolžan sklicati v svrho določitve namestnika za g. Husa takoj sejo odbora za delegiranje, po mojem prepričanju ne drži, kajti § 26. pravil ZNS. določa edino le to, da je na seji delegirani sodnik, ki tekme iz kateregakoli vzroka ne more prevzeti, dolžan o tem obvestiti tajnika; ne določa pa, da bi moral za vsak tak slučaj, ki se ponavlja do malega vsak drugi termin, sklicevati ponovne seje, kar je največkrat tehnično tudi nemogoče. Logično sem se kot tajnik v takih slučajih smatral vedno za vršilca dolžnosti, ki je upravičen, da sam delegira na brzo roko. Tako se je postopalo vsa leta od obstoja SZNS., ne da bi bil kdaj kak ugovor s katerekoli strani, tudi ne s strani Primorja, pri katerega tekmah so se dogodili slični slučaji. Po dolgoletni praksi je torej postal ta uzus že pravilo.

§ 8. pravilnika ZNS., ki predvideva izbor sodnika po obeh klubih, je uporabiti le tedaj, če sodnika 15 minut po napovedanem času sploh ni na igrišče, kar pa tu ni bilo.

O početku samega incidenta poroča odklonjeni sodnik g. Deržaj sledeče: «Pri odhodu iz garderobe mi je zastavil pot tajnik Primorja in LNP. g. Kuret in izjavil sledeče: «G. Deržaj, pod Vašim vodstvom moštvo Primorja ne nastopi, ker nima zaupanja v Vas.» Kapetan Primorja g. Buljević pa je izjavil v prisotnosti kapetana moštva Haška: «G. Deržaj, imam nalog izjaviti Vam, da moštvo Primorja pod Vašim vodstvom ne igra, ker Vam ne zaupa.» Primorje je torej odklonilo g. Deržaja ne z izjavo, da je nepravilno delegiran, temveč z utemeljitvijo, da mu ne zaupa. Naj ugotovim tudi to, da je g. Deržaj sodil že več tekem Primorja, v zadovoljstvo občinstva, moštva in sportnih kritikov.

Z ozirom na vesti, da bi me bilo Primorje naprosilo, da določim drugega sodnika, izjavljam, da mi ni nikdo od Primorja tudi ne kapetan moštva izrazil kake slične želje, torej nisem imel prilike ugoditi taki želji ali jo odkloniti.

•

Lojalno objavljamo izvajanja g. Vodiška, žal nam pa je, da njegovega tolmačenja § 26. pravil ZNS ne moremo akceptirati. Kar se tiče § 8. nismo rekli, da velja izrecno za ta slučaj, temveč smo stali na stališču, da ga je bilo uporabiti per analogiam.

T. Z.

Službene objave LNP.

(Seja p. o. dne 19. V. 1926.)

Verificirajo se: igr. Vogrinc Dragotin za njegov matični klub ISSK. Maribor s pravom takojšnjega nastopa, igr. Pleš Josip za SK. Ilirijo s pravom nastopa dne 19. XI. 1926. Z ozirom na dopis SK Ilirije z dne 17. V. 1926. se črta igr. Zankl Karl iz njenega članstva.

Verificira se prvenstvena tekma ASK Primorje : SK Svoboda 9 : 0 odigrana 9. V. v Ljubljani. Vzamejo se na znanje sodniška poročila o prijateljskih tekmah HAŠK : Ilirija, SK Hajduk : ASK Primorje, SK. Hajduk : SK Ilirija in HAŠK : ASK Primorje, ki so se vršile 15. in 16. V. v Ljubljani ter o prijateljski tekmi ISSK Maribor : SK Čakovec odigrani 13. V. v Mariboru.

MO v Mariboru in Celju se pozivljeta, da se sporazumeta glede odigranja semifinalne pokalne tekme LNP v Mariboru, da bo mogoče odigrati na določeni termin finale pokalnega prvenstva LNP.

Zaostale prvenstvene tekme se odigrajo sledeče: SK Jadran rez. : ŽSK Hermes rez. 24. V. 1926; SK Ilirija rez. : SK Jadran rez. 30. V. 1926.

Radi odpovedi igrišča SK Ilirije dne 23. V. 1926 se vrši pokalna tekma SK Slovan : SK Svoboda na igrišču ASK Primorje ob 10.30. — Tajnik II.

Vienna Cricket F. C. (Dunaj) in Moravska Slavija (Brno) v Ljubljani. Vienna Cricket and Football Club, najboljše amatersko nogometno moštvo Avstrije, absolvira na binkoštno nedeljo in pondeljek, oba dni ob 16. uri, dve tekmi z našim prvakom Ilirijo. Nogometna sezona v Ljubljani, ki je letos izredno zanimava in pestra, se z nastopom tega izvrstnega moštva še dalje stopnjuje. Kriketerji, kakor se klub na Dunaju kratko imenuje, so enakovredni prvorazrednim profesijonalnim klubom na Dunaju, v Ljubljani so dolžni nastopiti s kompletnim I. moštvom. Igrajo tehnično visokostoječ, tipični dunajski kombinacijski nogomet, ki ga je v Ljubljani pred tedni dovršeno predvedel Amateur SV. Dunajski reprezentančni amaterski tim tvorijo večinoma igralci Kriketerjev. Dva dni kasneje gostuje v Ljubljani po daljšem presledku zopet enkrat češko moštvo in sicer prvorazredna Moravska Slavija iz Brna.

Zagrebška Concordia v Ljubljani. Za binkoštne praznike je uspelo Iliriji pridobiti agilno zagrebško hazena družino Concordije za dve gostovanji. Concordija stoji momentano na drugem mestu prvenstvene tabele v Zagrebu in zaznamuje v zadnjem času prav lepe uspehe proti vsem ostalim zagrebškim družinam. V njeni družini igra znana izvrstna vratarica Gršetičeva, ki stalno nastopa reprezentativno za Zagreb; poleg nje nastopa v družini tudi znana reprezentativna igralka Klokočki, ki je na glasu kot najboljša krilka v Zagrebu. Prvi dan nastopi proti Concordiji Atena, drugi dan Ilirija. Tekme se vrše oba dni na igrišču Atene in sicer dopoldne ob 11.30 uri. Po vsej priliki se vrše oba dni tudi predtekme rezervnih družin Atene in Ilirije.

Iz Sekcije ZNS (Službeno.) Savezni sodniški izpiti se vrše v nedeljo dne 23. t. m. v nastopnem redu: ob 8.30 dop. teoretski izpiti v kavarni Evropa (klubova soba SK Ilirije) ob 10.30 dop. in 14.30 pop. praktični izpiti na igrišču SK Ilirije. Izpit polagajo sledeči, 16. novembra 1925. prijavljeni kandidati-podsavezni sodniki: Ahčan, Boštjančič, Deržaj, Smole, Nemec, Radolič, Sorko, Bizjak, Rataje, Wagner in Oberlintner. Opozarjam na točnost, kajti zamuda se v nobenem slučaju ne opraviči. — Tajnik.

ASK. Primorje. (Lahkoatletska sekcija.) V pondeljek dne 24. t. m. se pozivljejo navedeni gospodje, da pridejo ob 10. dopoldne s popolno opremo pred Narodni dom: Corradini, Umek, Stupica, Glavaški, Vidic, Malnarič, Perše, Lah, Omladič, Valtrič, Gruntar D., Arhar, Weibl, Žorga, Močan, Janovsky, dr. Perpar, Gläsener, Gregorič, Trost, Čamernik, Pintarič, Sikovšek. Vsak naj prinese s seboj copate. Atleti A. S. K. Primorje, ki štartajo na srednješolskem mitingu v Novem mestu smejo štartati v tekih najdalje 400 m. Tek na progah od 1000 m jim je prepovedan. Na lahkoatletski miting v Maribor potujejo sledeči gg. Lah, Močan, Weibl, Perše, Žorga, Pintarič. Odhod iz Ljubljane v nedeljo ob 7.30. Navedeni morajo imeti seboj copate. — Načelnik.

Članstvu SK. Ilirije! Vsled opetovanih zmed in nereda na tribuni povodom zadnjih tekem je odbor Ilirije v interesu reda in klubovih financ primoran vpeljati strožjo kontrolo ter obvešča s tem klubovo izvršujoče članstvo (tekmovalce), ki je v posesti legitimacij za prost vstop k nogometnim tekmam, da veljajo legitimacije le za prost vstop na igrišče, ne pa tudi za dostop na tribuno. Odbor naproša članstvo, da to vsestransko vpošteva ter tozadevno podpira odborova prizadevanja. — Predsednik.

Dr. R. Marn:

Po ovinkih v Afriko

12. V Nizzo in Monte Carlo.

V Marseilleu smo imeli dva ljuba gosta. Najprej se je zglasil akademik g. Jaklič iz Ljubljane, ki študira na univerzi v Aixu in ki je čital v novinah o prihodu Jugoslovenov v Marseille. Mislil si je, da bo gotovo kaj Slovencev na brodu, zato je takoj sedel na železnico in se pripeljal sem. Prva beseda, ko je prišel med nas, je bila: O gospod Živili, Vas pa poznam!» Jaklič je bil do odhoda ladje v naši družbi, vesel, da je našel rojake.

Drugi rojak je bil kapitan pilot gospod Voja Zupančič, ki je od naše države poslan v največjo pilotsko šolo v Istres, kakih 60 km od Marseilla. Temu je sporočil radiobrzojav, da smo prišli v Marseille. Tudi g. Zupančič je sedel takoj na železnico, da nas poišče. Gospod kapitan nam je pravil interesantne stvari o letalstvu in o svojih doživljajih. Nad pol leta je že na Francoskem, kjer študira vse tipe zrakoplovov in se vežba v najnevarnejših poletih. Pravil nam je, da pojde v kratkem z izbornim letalom, ki ga je naša država kupila na Francoskem, v enem poletu iz Južne Francije v Novi Sad, in sicer sam brez vsakega spremljevalca. Želeli smo ljubeznivemu rojaku, da bi se polet v vsakem pogledu posrečil. Kapitan Zupančič je tudi najprej spoznal g. živilija, čemur se že nič več čudili nismo.

Ponoči smo zapustili gostoljubni Marseille pri precej hudem mistralu. Ne vem pa, ali smo bili tako utrujeni od prejšnjega viharja in bivanja v Marseillu, ali ni bilo nič hudega; noč smo prav dobro prespali. Vozili smo se blizu obale in občudovali lepo francosko rivijero.

Še dopoldne smo zavili v zaliv Nizze in lepa panorama se je v polkrogu nudila našim očem. In kaj smo še prijetnega občutili in doživeli? Najprijetnejša toplota in pravo južno solnce nas je objelo, dočim doslej pravzaprav nismo nič čutili vročine, celo v Afriki ne. V mrzlem mistralu v Marseillu smo celo prezebali, zato smo res z veseljem pozdravili toplo solnce. Nizza jo mora imeti, smo si mislili, sicer ne bi hodili sem bogataši z vsega sveta.

Do 5. ure popoldne smo si ogledali Nizzo, ki ima lepe, čedne ulice, krasne izložbe in razkošna zabavišča in restavracije. Potem smo se Slovenci odpeljali v posebnem avtoomnibusu v **Monte Carlo.** Celo pot je šla vožnja ob obali mimo lepih vil in gradičev ter čednih vasi in mest.

Naravnost impozanten je Monte Carlo. Nekaj tako razkošnega in bogatega bodisi na javnih nasadih in parkih ali na palačah, javnih lokalih in prodajalnah, nisem še videl in najbrž ni kaj takega nikjer na svetu. V Monte Carlo nosijo najbogatejši ljudje svoj denar, oziroma ga namečejo banki, ki ima v zakupu svetovnoznano igralnico in ki pokriva prav vse stroške v kneževini Monako, tako da domačini sploh ne plačajo nikakega davka. Idealne razmere so to, toda toliko samomorov se ne zgodi sploh nikjer na svetu in toliko srečnih rodbin ne postane nikjer čez noč nesrečnih, ko požene vzdrževatelj družine vse svoje premoženje molohu igralne strasti v žrelo.

«O gospod Živili!» se je začul klic nekega gospoda, ko smo komaj dospeli v Monte Carlo.

«Kaj pa Ti tukaj?» ga vpraša Živili, ko takoj spozna gospoda, ki je bil še let pri njem uslužben. Pa smo imeli zopet spremljevalca, ki nas je peljal povsod, le v igralnico ni smel kot stalni prebivalec Monte Carla.

Ko smo napasli svoje oči in tudi želodčke, smo šli poskušat srečo v igralnico. Impozantna stavba. Ko opraviš formalnosti, vstopiš v velike igralne dvorane, v katerih so nastanjene igralne mize z ruleto v sredi. So pa tudi druge mize, kjer se igra makao, trente e quarante itd. Pri eni mizi staviš najmanj 5 frankov, pri dveh najmanj 10 frankov, pri drugih pa več, da se malo porazdelijo igralke in igralci. Ko smo prišli po 9. uri zvečer noter, so bile mize že vse zasedene, da smo morali stati za sedečimi igralci.

Najprej smo opazovali, kako gre vsa komedija, potem smo se sami udeleževali. Seveda smo poprej pri blagajnah zamenjali franke v znamke (koščene ploščice), s katerimi se igra. No, kolikor sem imel pregleda, smo Slovenci v eni uri vse tiste pare izgubili, ki smo jih hoteli izgubiti, kajti med nami ni bilo nobenega strastnega igralca in je vsak že naprej določil znesek, ki ga hoče žrtvovati, da bo potem lahko rekel, da je igral v Monte Carlu. Edini v naši družbi, ki je dobil okrog 100 frankov — morda celo več — je bil g. Mikulič, ki je itak povsod dober trgovec in, kakor sem že enkrat omenil, malo judovske sorte . . .

Pri igri smo še opazovali fiziognomije igralcev in igralk ter od igralne strasti spačene obraze, kokote, ki so prežale na one, ki so dobivali ter potem odšli na kolodvor, ki leži takoj pod igralnico, ter se odpeljali v Nizzo.

Nisem hotel natančneje opisati opazovanja v igralnici, ker bralec lahko to veliko bolje dozna iz tozadevnih knjig in romanov, ali vsaj iz potopisov; svetoval bi vsakemu, ki ni še informiran o tem, da čita te stvari.

V Nizzi smo tisto noč v resnici rogovilili vso noč. Hoteli smo spoznati nočno življenje, ki ga preživljajo «gornji desettisoči», in ni nam bilo žal. Najprej smo odpravili domov našo «božjo oblast», g. Kemičnega. Ta krepostnik se je hotel na ulici sesesti, ko smo mu povedali svojo namero. «Oh, oh, tega pa ne, samo tega ne,» je milo zdihoval, da se nam je v resnici smilil, zato smo ga naložili na izvoščka in ga poslali na parnik.

Ob 3. ponoči, ko smo šli po širokem bulvarju iz enega lokala v drugega, smo od daleč opazili belo čepico — znamenje našega sopotnika, ki je počasi mahal sam po cesti. Ko smo prišli v bližino, smo spoznali našega g. Kagloba ali «Valutnega» kakor smo ga za razliko imenovali od «Kemičnega». Na vprašanje, kaj išče tako samcat po mestu v tako pozni, oziroma zgodnji uri, je odgovoril: «Rad bi nekaj razglednic oddal, pa ne najdem nobenega pisemskega nabiralnika!»

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi stroge trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—

Prireditve

Veliko
ljudsko veselico
priredi Olepševalno društvo za magdalenske predmestje
v nedeljo 4. julija
v vojašnici Kralja Petra. Ker bo to najbrže največja prireditev letošnjega poletja, za katero je potreben obsežen aparat, ki ga društvo samo ne zmore, vabi vse, ki bi hoteli sodelovati, da to pismeno ali ustmeno javijo odboru na naslov tajnika Drago Lednik, Betnavska cesta št. 6. 13681

Češkoslov. obec
Výlet na Golici se koná tuto neděli odjezd ráno o 5.20 h. 13701

Občni zbor Kluba ljubiteljev brakov
se vrši z običajnim sporedom v ponedeljek, dne 7. junija t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji «Ljubljanski dvor». 13755

Službe (dobe)

Mesarski pomočnik
se sprejme. Službo lahko nastopi takoj. Naslov pove uprava «Jutra». 13600

Pletilje
popolnoma izurjene, se sprejmejo za stalno v pletarni Ciril Ahlin in drug, Sp. Šiška. 13479

Akordant
za skladanje več tisoč m³ drv, se išče za takoj. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Akord». 13631

Prodajalka
mešane stroke, za galanterijski in manufakturni oddelek, mlajša, pridna moč z znanjem nemškega jezika in perfektna v računstvu, se sprejme v večjo trgovino na deželi. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in plače na upr. «Jutra» pod značko «Trgovina 94». 13694

Deklico
staro 15—18 let, izobraženo, katera govori perfektno nemško, sprejmem k svoji 6letni hčerki. — Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Na deželi». 13695

Kontorista (inja)
spretno in zanesljivo moč, katera je zmožna vseh pisarniških del, iščem za takoj. Natančne ponudbe z navedbo dosedanje prakse in zahtev na upr. «Jutra» pod šifro «Zanesljiv 689». 13689

Skladiščnik
izučen v mešani stroki, vojaščine prost, se sprejme pri tukajšnji veletrgovini largnja. Ponudbe pod šifro «Alkohol» na upr. «Jutra». 13721

Gospodinjo
pošteno, štedljivo in inteligentno, išče za vodstvo večje kuhinje zavod v Mariboru. Točne dopise pod «Gospodinja» na podružnico «Jutra» v Mariboru. 13659

Prikrojevalka
za damsko in moško perilo dobra moč z večletno prakso, se išče. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in plače na upravo «Jutra» pod «Dolenjsko». 13693

Praktikant
industrijsko podjetje na deželi sprejme praktikanta za razna pisarniška dela. Stanovanje, kurjava in razsvetljava na razpolago. — Reflektira se na mlajšo, pridno in zanesljivo moč. Nastop službe najkasneje 15. junija 1926. Ponudbe z zahtevami in prepisi spričeval pod «Praktikant» na upravo «Jutra». 13685

Ključavničar
ali železostrugar, se išče za dobro vpeljano ključ. delavnico kot družabnik z majhnim kapitalom, kateri se obrestuje po 30 %. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Ključavničar». 13686

Vajenca
z zadostno šolsko izobrazbo, išče manufakturna veletrgovina v Ljubljani za takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Vajenec 19». 13719

Prodajalka
izurjena v delikatesni trgovini, se takoj sprejme za Bled. Ponudbe: Židovska ulica 3/I. 13668

Medičarski in slaščičarski pomočnik
popolnoma samostojen, se sprejme na stalno mesto. Naslov pove uprava «Jutra» 13754

Kuharico
samostojno, resno in pošteno, ki je služila dalje časa v boljši hiši, ter je vajena vsem gospodinjskim in vrtnim delom, išče samostojen gospod v manjšem mestu ob železnici. Plača 400 Din. Ponudbe z natančnim opisom dosedanjih služb na upravo «Jutra» pod značko «Kuharica 53». 13753

Spreten prodajalec
se sprejme takoj kot samostojen vodja modne trgovine v nekem zdravilišču Slovenije. Kavcija ali jamstvo 20.000 Din. Poznejša predaja trgovine ni izključena. Ponudbe pod značko «Sposoben» na upravništvo «Jutra». 13748

Pekovski vajenec
z dobro šolsko izobrazbo, zdrav in močan, se sprejme z vso oskrbo v hiši. — Ivan Stancer, pekarna, Vrhnika. 13750

Praktikantinja
ki je zmožna tudi nemške in laške korespondence ter stenografije, se sprejme v pisarno na deželi. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Praktikantinja 97». 13697

Službe (iščejo)

Kontoristinja
s šestletno prakso, vešča perfektno slovenske in nemške korespondence, dobra knjigovodkinja in fakturistinja, išče službe v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Samostojna 24». 13568

Agilen potnik
prevzame zastopstvo še kakega predmeta. — Ponudbe pod «Nujno 586» na upravo «Jutra». 13586

Izurjen strojnik
ali elektromonter, dobra moč išče primerne službe. Nastopi lahko takoj. Če mogoče z družinskim stanovanjem. Ponudbe se prosi na upravo «Jutra» pod «Oženjen».

Mož
srednje starosti, zmožen slovenskega in nemškega jezika, s 4—5 delavskimi močmi, želi vstopiti pri kakšni graščini, oziroma veleposestvu kot oskrbnik, šofer ali viničar. Zmožen je vsega gospodarskega, vinorejskega in sadjerejskega posla. — Naslov pove D. Kolar v Ševnici ob Savi. 13629

Absolventinja
trgovske šole išče primernega mesta tudi izven Ljubljane. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Marljiva 100». 13669

Učenec
išče mesta v večji trgovini z mešan. blagom na deželi. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Trgovec 51». 13651

Gospodična
z dobrimi spričevali, zmožna kavcije, išče mesta blagajničarke ali na računu. Naslov pove uprava «Jutra». 13619

Izkušen strojevodja
želi primerne službe. Ponudbe na reklamno pisarno v Trbovljah. 13739

Žagovodja
za parno žago, išče takoj primerno mesto. V lesni stroki popolnoma izvežban, zelo marljiv in zanesljiv. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Žagovodja». 13727

Prikrojevalec
gornjih delov za čevlje vsestransko izurjen, išče službe. — Ponudbe na Reklamno pisarno v Trbovljah. 13737

Prodam

100 vagonov drv
suhih, bukovih in gabrovih 1 m dolgih, ima naprodaj za takojšnjo dobavo proti takojšnjemu plačilu Stanko Jutraž, Trebnje, Dolenjsko 13588

Motorni kolesi
znamke N. S. U., 2½ HP ter Puch, 2 HP, obe popolnoma v dobrem stanju, proda prvo za 4500 Din in drugo za 4000 Din Josip Prusnik, Kamnik. 13571

Kredenčni žrebljički
iznajdba Mariborčana, jako lepi, še bolj pa trpežni, ker ne rjave in se ne zlomijo, v raznih barvah, rabijo se v vsaki pisarni, vsaki kuhinji, se dobivajo v veletrgovini s papirjem V. Weixel in pri iznajditelju F. Plankl, Maribor, Tattenbachova 16. — Na debelo in drobno. 13406

Mlinarji, pozor!
Proda se skoraj nova mlinska oprava. — Kje, pove uprava «Jutra». 13401

Blagajna št. 2
Wertheim & Wiese, Wien, dobro ohranjena, se proda za 3500 Din. Istotako tudi
3 pisalne mize
Naslov pove uprava «Jutra» 13567

Tkanine za pohištvo
gobelins, peresa za pohištvo, vrvice, pasove, žeblje in orodje za tapetnike itd. — Zahtevajte cene in vzorce! Trgovinsko k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 147/II

Okovani zaboji.
3 dobro okovani zaboji (skrinje) s ključavnicami, pripravni za kramarje in še več drugih stvari se ugodno proda. Vpraša se v trafiki Blaž, Dunajska cesta 12.

Steklena strešna opeka
je zopet v zalogi pri Združenih opekarnah, d. d. v Ljubljani. 100

Pohištvo
Prodam po nizki ceni več hrastovih, orehovih, mehkih spalnih in kuhinjskih oprav — Josip Kurnik, mizar, Zg. Šiška 51. 13652

Moško kolo
skoro novo, se poceni proda. Ogleda se med uradnimi urami v Vegovi ulici 6/I. 13704

Več sodčkov
od masti in zabojev različne velikosti proda Nabavljalna zadruga državn. žel. Šiška-Ljubljana. 13705

Šivalni stroj
«Adler Zickzack», skoro nov, se poceni proda. — Naslov pove uprava «Jutra» 13671

Proda se po 2.75 Din za kg
nosilko
prof 24 3.80 cm dolgo trikrat, deto prof 26 6.60 cm dolgo in 3 kose prof 22 po 5.80 cm dolge. Kje, pove uprava «Jutra». 13696

Sveže natrta jajca
prodaja in razpošilja vedno po najnižji dnevni ceni tvrdka Ed. Suppanz, Pristava. 13679

Proda se:
Ura nihalka s 3 uteži, masivna orehova spalnica in razno dobro ohranjeno pohištvo. Ogleda se od 9. do 17. ure na Selu 41/I, desno. 13598

Dve stelaži
in večjo množino škatelj poceni prodam. Naslov v upravi «Jutra». 13599

Krasno jedilnico
iz mahagonijevega lesa, politirano, z medenino okrašeno, proda Rok Berlič, mizarski mojster, Št. Vid nad Ljubljano. 13700

Moško kolo
dobro ohranjeno, po nizki ceni prodam. Poizve se pri vratarju blaznice, Studenec št. 23. 13670

2 visoki omari
iz trdega lesa, politirani, popolnoma novi in novo
srebrno jedil. orodje
po ugodni ceni prodam. — Naslov pove uprava «Jutra» 13667

Weck aparat
za vkuhavanje sadja, s kozarci, se proda na Bleiweisovi cesti 16/II, desno. 13728

2 pisalna stroja
po ugodni ceni naprodaj. Naslov pove uprava «Jutra» 13729

Obrt

Pozor! Pozor!
Botri in botrice!
Najlepše in najcenejše birmansko darilo je lepa slika katero dobite pri fotografu Hugon Hibšer, Ljubljana, Valvazorjev trg 7. 13572

Damski slamniki
najnovejše oblike po konkurenčni ceni se dobijo — kakor tudi sprejemajo stari v preoblikovanje v tovarni Alojzij Škrabar v Domžalah. 144

Vsa tapetniška dela
sprejema Anton Koleša, Sv. Petra nasip 45. 13424

Pridelki

Sadjevec
prvovrsten iz mešanega jabolka proda
A. Oset, Maribor. 13279

Kupim

Kože
vseh vrst divjih živali kupuje D. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9. 97

Smrekovo škorjo
letošnjo, zdravo, popolnoma suho, kupi vsako količino Rudolf Dergan, trgovec, Laško. 13611

Otroški vozliček
rabljen, kupim proti plačilu na dva obroka. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Vozliček 623». 13623

Tehtnico
decimalko, od 200—250 kg z utežmi, kupi Josip Jesih, Medvode. 13712

Srebrne krone
goldinarje in zlatnike kupuje Urbanc, Narodni dom, Maribor. 13280

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Černe, juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 64

Pouk

Auto-šola
pod strokovnjaško upravo sprejema kandidate ter jih poučuje in izobražuje za samostojne upravljače z motornimi vozili (šoferje). — Pouk je točen in vesten, uspeh gotov. Dnevni in večerni tečaj. Dame in gospodje se sprejemajo vsak dan. — Zahtevajte prospekt. Natančnejše v avto-šoli, Zagreb, Kaptol 15. 12597

English
lessons gives Mr. Lenczyzky, Copova cesta 19, Adr. Willman. 13720

Posest

Enodružinska hiša
obstoječa iz 2 sob, kuhinje, kleti, gospodarsko poslopje s sobo in kuhinjo, pralno kuhinjo, 2 zidana svinjaka, hlev, velik vrt za zelenjavo in vinograd, se proda. Naslov: Kralja Matjaža ul. št. 34, Studenci pri Mariboru. 13456

Nova trg. hiša
na deželi, se radi selitve proti takojšnjemu plačilu za polovično ceno proda. Cenjene ponudbe na upr. «Jutra» pod «Stajersko». 13604

Na prometnem kraju
prodam hišo
v kateri je že nad 25 let majhna trgovina s točilnico Nahaja se tik glavne ceste, tri četrt ure od Celja. — Cena ugodna, stanovanje na razpolago. Event. se da tudi v najem tistemu, ki ima svojo obrt. Naslov pri podružnici «Jutra» v Celju 13545

Prodam posestvo
v izmeri 23 oralov (7 gozda, 5 njiv, ostalo v travnikih) skupno ali posamezno. — Pojasnila daje pos. Jakob Furman, Konjiška vas 22, pošta Konjice, Slov. 13698

Kupim manjšo hišo
s trgovino, v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Trgovina takoj». 13760

Enonadstropna hiša
lepa, z delikatesno trgovino in zajtrkovalnico, s krajevno pravico na hiši, se proda. V pritličju 4 lepi prostori, v I. nadstropju 5 sob in kuhinja, električna razsvetljava — na prometnem kraju zdravilišča na spodnjem Štajerskem. — Naslov pove uprava «Jutra» 13752

Lokali

Majhna trgovina
z mešanim blagom, na prometni cesti, najraje na deželi, se vzame v najem. Dopise na upravo «Jutra» pod šifro «Trgovina 500». 13592

Majhna trgovina
z mešanim blagom, dobro idoča, v prometnem in delavskem kraju na Gorenjskem, se odda s blagom in inventarjem vred. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Mala trgovina». 13197

Poslovni lokal
pritličen, ali dva v velikosti 5 × 6, 3 × 4, na dvorišču, iščem. Ponudbe pod «G. N. 1890» na upravo «Jutra». 13643

Hlev
za enega konja in šupo iščem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «G. N. 1890». 13642

Krojaču
dobro izurjenemu oddam majhno trgovino s stanovanjem pri farni cerkvi na Dolenjskem v najem, kjer bi imel prav dober zaslužek. Naslov pove uprava «Jutra». 13680

Trgovino
s prvovrstnim stanovanjem odda radi bolezni v najem Govedič, Vransko. 13658

Gostilno
dobro idočo, vzamem v najem. Naslov pove uprava «Jutra». 13682

Suh lokal
obširen, oddam s 1. junijem v najem za več let. Pojasnila daje ob dopoldanskih urah A. Kavčič, Selo 25 (pri kemični tovarni). 13664

Trgovina v Ljubljani
na prometnem prostoru, dobro vpeljana, na debelo in drobno, se proda. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Din 250.000». 13757

Stanovanja

Sobica
čedno opremljena, na Resljevi cesti, se takoj odda mirni gospodični. Naslov v upravi «Jutra». 13630

Soba
nasproti sodnije, se odda z vso oskrbo. Naslov pove uprava «Jutra». 13351

Stanovanje
z 1 sobo in kuhinjo, se išče za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «St. 111». 13601

2 gospoda ali gdč.
se sprejme na stanovanje, event. s hrano na Rimski cesti 10/II, desno. 13708

Pozor! Pozor!
Stanovanje
v novi hiši v lepi legi Ljubljane, dobi tekom treh mesecev po nizki ceni tisti, ki ga plača za nekaj let naprej. Naslov pove uprava «Jutra». 13734

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo in če mogoče s prostim vhodom, v sredini mesta, iščem Naslov na upravo «Jutra» pod «Takoj 806». 13723

Gospod
se takoj sprejme v sredini mesta na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava «Jutra». 13745

Opremljena soba
lepa, se odda v sredini mesta. Naslov pove uprava «Jutra». 13741

V Begunjah pri Lescah na Gorenjskem se odda
letno stanovanje
opremljeno, obstoječe iz 3 sob, kabineta in kuhinje mirni in solidni stranki. Več se poizve na Poljanski cesti 6/II. 13746

Opremljena sobica
se odda v centru mesta. — Naslov pove uprava «Jutra» 13763

Kapital

20.000 Din posojila
išče trgovec proti visokim obrestim in preskrbi stalne službe. Dopise na upravo «Jutra» pod «Sigurno 99». 13641

Kdo posodi
trgovcu in posestniku od 10.000—20.000 Din za dve leti, na vknjižbo ali proti dobremu poroštvu? — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Takoj 319». 12891

Kdo posodi
gospodu 1000 Din, ki mu vrne tekom 3 mesecev 1400 Din. Cenj. naslov poslati na upr. «Jutra» pod šifro «Sigurnost 1400». 13743

20.000 Din posodim
proti primernim obrestim onemu, ki mi preskrbi stalno službo z najmanj 2000 Din plače v Ljubljani. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Oboje sigurno 819». 13735

Spedicijsko podjetje
vpeljano, z avtom, se proda ali pa sprejme družabnika. Potreben kapital 50.000 Din Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Siguren zaslužek». 13736

Modna trgovina F. & M. Rozman
Ljubljana, Židovska ul. 7
priporoča
veliko izbiro nogavic, bluz, kravat itd. 3977-a

Moški fini boks, elegantni, lahki in trpežni, nizki ali visoki 403
Din 198

Edino pri „VOIKA" Ljubljana

Izkoristite uspešnost „Malih oglasov" v binkoštni številki „Jutra"
Konec sprejemanja ob 5. uri popoldne.

50.000 Din posojila
se išče za 1—2 meseca proti dobri garanciji. — Event. se dotičnik lahko udeleži tudi pri trgovski kupčiji. Drugo po dogovoru Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Dobičkanosno posojilo». 13684-a

Dopisi

Rudi 1000!
Dvignite pismo! 13673

Ugledna!
Pričakujem vesti. 13758

Glasba

Klavir
jako dobro ohranjen, se zelo poceni proda. Priložnostni nakup. Naslov pove uprava «Jutra». 13504

Gdč. ki igra gosli
ali druge inštrumente in dobre pevke, tudi začetnice, išče damska potujoča kapela. — Kapelnik Raškaj, Rudarska restavracija, Zenica. 13654

Črn klavir
jako dobro ohranjen, se poceni proda. Naslov pove uprava «Jutra». 13650

Klavir
se proda za 2500 Din. — Naslov pove uprava «Jutra» 13649

Kupim pianino
ki mora biti dobro ohranjen. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Pianino». 13610

Klavir
dolg, lep, dobro ohranjen, proda za 5000 Din Ivan Avsec, Beričevo, pošta Dol pri Ljubljani. 13687

Modni salon s klobuki E. Djukanović
Ljubljana, Sv. Petra c. 27
poleg hotela Tratnik
priporoča svojo bogato zalogo
slamnikov in svilnatih klobukov.
Popravila (prekrojanje). Spatri-oblike
vedno v zalogi.
Cene najnižje.

Razno

J. Knez iz Ljubljane
bo prodajal na binkoštni ponedeljek letošnjo
košnjo trave in detelje
Pričetek ob 14. uri pri Ančnikovem kozolcu v Sp. Šiški. 13444

Kroje
vsakovrstne, po poljubnih modelih izdeluje in razpošilja, za dame, gospode in otroke Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2/I. 13616

Pozor! Pozor!
Gostilničarji!
Ako imate pokvarjeno vino (cikasto ali plesnjivo neprijetnega okusa) pošljite Vaš cenjeni naslov, da se Vam popravi. Pismena poročila na upravo «Jutra» v Ljubljani pod «Pomoč». 13627

Majhen otrok
se vzame v dobro oskrbo. Naslov pove uprava «Jutra» 13672

Restavracija «Roža»
v Židovski ulici toči za praznike izborna
ljutomerska vina
čez ulico 1 Din ceneje. — Se priporoča A. Šmid. 13771

Kdor še ni, pa še bo
prepričan, da se najboljši, trpežni in tudi vedno **najcenejši**
čevlji
vseh vrst za gospode, dame in otroke dobijo le v detajlni trgovini

I. Čarman, Prešernova ul. 9
poleg glavne pošte na dvorišču, kjer je gostilna Perles. Kar ni v zalogi, se izgotovi v 24 urah (ročno delo). Za vsako delo se jamči
Priporoča se **Ivan Čarman.**

L. K. Steiner & Co.
splošno tesarstvo
Ljubljana, Jeranova ulica 13.
Prevzamejo se vsa v to stroko spadajoča dela po danih in lastnih načrtih po najnižjih cenah. 156

Srajce za gospode
cefir, šifon, svileni mako, razne športne in spalne; kratke in dolge spodnje hlače, vse le iz najboljšega blaga in fino izdelano, dalje tudi kravate, nogavice, naramnice i. t. d., dobite - najceneje v Ljubljani pri -
F. in I. Goričar,
Sv. Petra cesta 29. 93 I

Din **78·-**
Najboljši ženski platneni vseh velikosti

Samo pri „VOIKA" Ljubljana.
Razpošilja se tudi po poštnem povzetju 4035-a

Trgovski pomočnik železninar
vešč slovenskega in nemškega jezika, absoluten strokovnjak, pošten in dobro priporočen, dobi takoj dobro, **stalno službo.** Ponudbe pod **„Zanesljiva moč"** na upravo „Jutra". 3986 a

Radi smrti in bolezni!
odda za dobo 8 do 10 let svoje
trgovino z gumijem
tvrdka Z. KRAJNC, Celje
Cankarjeva cesta 7.
Istotam se proda **štirisedežni avto** znamke „Peugeot", kateri je prevozil 8580 km brez vsakega defekta. Posredovalci so izključeni.
4004 a

Razprodaja.
Oblastveno dovoljena prostovoljna razprodaja
Prodajalo se bo: **ure, verižice, uhani, prstani, zapestnice, namizna oprava** iz pravega in kina srebra, **šivalni stroji** in **dvokolesa** za moške in ženske itd.
Ne zamudite ogledati si ugodne prilike.
Na mnogobrojni obisk vabi tvrdka
Josip. Šelovin-Čuden, Ljubljana
Mestni trg 13. 3979-a

NAJBOLJI LEK ZA KURJE OČI

"SMRT ŽULJEVIMA"
Zahtevajte samo originalni **„Smrt žuljevima"!** U apotekama in drogerijama 1 zavoj 10 Dinara. **LABORATORIJA LAMICO,** Beograd Kondina 11.

Aleksandrovo otok Krk
Letoviščarjem se priporoča restavracija Orlič. — Cena celodnevni prehrani Din 40.—, stanovanja s postrežbo 12—15 Din. — Istotam se išče za sezonsko dobo
3497
dobra kuharica iz Slovenije.

Ljubiteljem potopisov in opisov tujih dežel toplo priporočamo
Hearn — Baukart
Knjiga o Japonski.
Poleg opisa japonske in dežele mične povesti, ki razkrivajo japonsko dušo.
Broširana knjiga velja Din 28·—, v celo platno vezana Din 38·—.
Izdala jo je
Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.
Prešernova ul. nasp. glavne pošte.

Ford
THE UNIVERSAL CAR
4015 a
KARAVANA
OD 21. DO 23. MAJA
V LJUBLJANI
Pazite na obhod po ljubljanskih ulicah danes ob 11. uri dopoldne.
AMERICAN MOTORS LTD
DUNAJSKA CESTA 9 II. DVOR.

Gaston Leroux: 46

Prikazen v Operi

»Strašno!... Kaj pa je g. Richard počel med tem časom?«

»Kaj je počel? Saj ste ga videli! Obračal se je v polkrogu, **priklanjal se predse, dasi ni bilo nikogar pred njim,** in nato odšel **ritensko.«**

»Ritensko?«

»In Moncharmin je napravil za Richardom tudi polobrat, to se pravi, opisal je za Richardom nagel polkrog in se je tudi sam začel **ritensko** umikati!... **Tako** sta šla do upraviteljskih stopnic, ritensko! .... Ritensko!... Če nista nora, razložite mi, kaj naj sicer to pomeni.«

»Morda sta ponavljala kako figuro iz baleta!« je menil Gabriel brez posebnega prepričanja.

G. tajnik Rémy se je čutil užaljenega s tako prostaškim dovtipom v tako dramatičnem trenutku. Obrvi so se mu namršile, usta so se mu nagubančila. Sklonil se je Gabrielu na uho.

»Ne delajte se nevednega, Gabriel. Tukaj se gode reči, za katere bi utegnila tudi vidva z Mercierjem nositi svoj del odgovornosti.«

»Kaj pa?« je vprašal Gabriel.

»Ni samo Kristina Daaé, ki je izginila kakor kafra nocoj.«

»E, pojdite no!«

»Nič «e, pojdite no»! Ali mi lahko poveste, zakaj je Mercier prijel za roko mamo Giry, ko je šla doli v plesno dvorano, in jo po bliskovo odpeljal proč?«

»Glejte si no! Tega pa nisem opazil.«

»Še tako temeljito ste opazili, Gabriel, da ste sledili Mercierju in mami Giry do Mercierjeve pisarne. Od tedaj smo sicer videli vas in Mercierja, mame Giry pa nismo videli več...«

»Ali mislite, da sva jo požrla?«

»Ne! Toda zaklenila sta jo v pisarno in če gre človek mimo pisarniških vrat, veste, kaj sliši? Sliši tele besede: »O, razbojniki! O, razbojniki!«

V tem trenuthu nenavadnega razgovora je pridirjal Mercier ves zasopel.

»To presega že vse meje!« je dejal z mrkim glasom... »Zaklical sem jima: «Silno resna zadeva! Odprite! Jaz sem, Mercier.» Zaslišal sem korake. Vrata so se odprla in pokazal se je Moncharmin. Bil je zelo bled. Vprašal me je: «Kaj hočete?» Odgovoril sem mu: «Kristino Daaé so ugrabili.» Ali veste, kaj mi je odvrnil? «Tem bolje zanjo!» Stisnil mi je tole v roko in je zaprl vrata.

Mercier je odprl roko; Rémy in Gabriel sta pogledala.

»Zaponka!« je vzkliknil Rémy.

»Čudno, čudno!« je zašepetal Gabriel in spreletelo ga je po celem telesu.

Zdajci se je začul neki glas in okrenili so se vsi trije.

»Oprostite, gospodje, ali mi morete povedati, kje je Kristina Daaé?«

Navzlic nadvse resnim okolnostim bi spričo takega vprašanja vsi bušili v smeh, če ne bi opazili obraza, ki je bil tako poln bolesti, da se jim je takoj zbudilo usmiljenje. Bil je vikont Raoul de Chagny.

XVI.

»Kristina! Kristina!«

Ko je Kristina na tako fantastičen način izginila, je bila prva Raoulova misel, da je obdolžil Erika. Nič več ni dvomil o skoraj nadnaravni moči glasbenega angela nad področjem Opere, kjer je utemeljil svoje peklensko cesarstvo.

Raoul je planil na pozornico v blaznem obupu. »Kristina! Kristina!« je ječal ves iz sebe in jo je klical, kakor ga je gotovo tudi ona klicala iz dna temnega brezdna, kamor je odnesla pošast kot plen, še vso trepetajočo od božanskega zanosa, oblečeno v belo tančico, v kateri se je že izročala rajskim angelom!

»Kristina! Kristina!« je ponavljal Raoul... in zdelo se mu je, da čuje dekličin krik skozi šibke deske, ki so ga ločile od nje! Sklanjal se je, poslušal je!... Taval je po odru kakor blaznik. Oh, da bi mogel doli! Doli v to rupo teme, v katero so mu vsi dohodi zaprti!

O, ta šibka ovira, ki se sicer s tako lahkoto obrača in se odpira v prepad, kamor streme vse njegove želje... te deske, ki mu hrešče pod nogami, ki od njih odmeva pod njegovo težo strašanska praznina podzemlja... te deske so več nego negibljive nocoj: zde se nepremakljive, pribite, kakor da se niso še nikdar ganile... In zdaj so še stopnice, ki vodijo pod pozornico, prepovedane za vsakogar!.

»Kristina!! Kristina!«... Odganjajo ga smeje. Rogajo se mu... Mislijo, da se mu je v možganih zmešalo, ubogemu ženinu!...

V kakšnem divjem begu skozi temne in tajinstvene hodnike, znane samo njemu, je Erik odvlekel čisto dete do svojega strašnega brloga, odkoder se odpirajo vrata k Peklenskemu jezeru?...

»Kristina! Kristina! Ne odgovarjaš! Ali nisi izdihnila v minuti nadčloveške groze pod ognjeno sapo pošasti?«

Strašne misli so liki bliskajoče se strele spreletavale Raoulove vročične možgane.

Očividno je Erik zasačil njuno skrivnost, doznal, da ga je Kristina izdala! Kakšno bo njegovo maščevanje!

Česa se ne bi drznil Angel glasbe, strmoglavljen z vrhunca svojega napuha? Izgubljena je Kristina v vsemogočnih rokah pošasti!

In Raoul se je domislil zlatih zvezd, ki so zablodile preteklo noč na njegov balkon. O, zakaj jih ni zdrobil s svojim brezmočnim orožjem!

V resnici, so nenavadne človeške oči, ki se razširijo v temi in žare kakor zvezde ali kakor mačje oči. (Nekateri belolasci imajo podnevi zajčje oči, ponoči pa se zdi, da so jim oči mačje, vsakdo to ve!)

Da, da! Na Erika ej streljal Raoul! Zakaj ga ni ubil. Pošast je pobegnila po žlebu kakor mačke ali kaznjenci, ki bi splezali — tudi to ve vsakdo — po žlebu naravnost v nebo.

Ni dvoma, da je Erik snoval odločilni ugarec proti mladeniču. Ker pa je bil ranjen, je pobegnil in se je obrnil proti ubogi Kristini.

Zadnja moda
je ažur in entlane čipke v perilu — Ugodne nizke cene pri:
TONI JAGER-CERNE,
Ljubljana, Dvorni trg 1. 71a

Krapinske Toplice
kraj Zagreba, Hrvatska. 42° C termalna voda in blato zdravijo revmo, protin, ischias ženske bolezni i. t. d. Soba s polno oskrbo dnevno Din 50·— do 80·— za osebo. V pred- in posezoni znatni popusti. Vojaška godba in druge zabave. Kopelji v hiši, lastna električna razsvetljava i. t. d. Pojasnila, obvestila in prospekte daje kopališna uprava Krapinske Toplice. 90-a

Pozor! 103 a
Ako hočeš zopet imeti veselje s svojo obleko, dasiravno ni nova, potem jo daj nemudoma kemično čistiti in likati pri tvrdki
JOSIP REICH,
Ljubljana, tovarna Poljanski nasip 4-6.
Postrežba točna. Cene solidne.

„Hotel Central“
preje „Hotel Strgulc“ na Bledu.
Novo renoviran. Tik jezera. Lep senčnat vrt.
Dnevna prehrana: **od Din 25·— do Din 50·—**
Sobe: **od Din 10·— do Din 30·—**
Za obilen obisk se priporoča **Josipina Šmid,**
bivša večletna najemnica „Hotela Malnar“ na Bledu. 3998a

Autoomnibus Kranj-Jezersko
vozi vsak dan. Jezersko odhod ob 6. uri, Kranj odhod ob 15·50. Ob nedeljah in praznikih Jezersko odhod ob 6. uri in 14. uri, Kranj odhod ob 7·50 in 15·50. uri Ustavi se v vsaki vasi. V prostem času je auto na razpolago tudi za druge vožnje 4013 a

3 36 a **POTNIK**
špecerijske stroke, verziran, po vojni že več let delujoč, na Štajerskem dobro vpeljan, **SE SPREJME** za velik konzumni predmet, ki ne zahteva posebnega truda, proti dobri provziji, poznete event. fiksna nastavitev. Reflektira se samo na vstrajno, povsem zanesljivo moč z najboljšimi referencami. Ponudbe pod šifro „L. K. 5001“ na upravništvo Jutra.

Za starše in botre birmancev.
Najlepšo, največjo in najcenejšo izbiro vsakovrstnega oblačila Vam zamore nuditi le naša detajlna trgovina **na Erjavčevi cesti štev. 2.**
4206 a **Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie. Ljubljana**

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki
Lud. Baraga, Ljubljana, **Šelenburgova ulica 6 I.**
Brezplačen pouk 15-letna garancija
Telefon št. 980 28

Glavni odbor Jadranske straže
v Ljubljani javlja svojim članom žalostno vest, da je preminul njega velezaslužni predsednik, gospod

dr. Karel Triller

odvetnik, predsednik nebrojnih humanitarnih, narodnih gosp. udruženj in korporacij

Delavnega in res zaslužnega predsednika ohranimo v najboljšem spominu!

V Ljubljani, dne 21. maja 1926.

4033 a

†

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, stari oče in tast, gospod

ANDREJ PIRJEVEC
železničar

dne 20. maja t. l. po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb našega nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, 22. maja t. l. ob pol 5. pop. na tukajšnjem pokopališču v Poljčanah. 4031a

Poljčane, dne 20. maja 1926.

Jožefa, soprogi — **Andrej, Joško, Stanko,** sinovi — **Marija, Milka, Štefka,** hčeri — **Mici Pirjevec Nagode,** svakinja — **Marijan,** vnuk.

Savez novčanih i osiguravajućih zavoda kraljevine S. H. S. u Zagrebu
naznanja žalostno vest, da je njega zaslužni podpredsednik, gospod

dr. Karel Triller

dne 20. maja 1926 v Ljubljani preminul.

Za njegove zasluge Savezu, kateremu je bil od njegovega začetka do danes podpredsednik, mu ohrani Savez trajen spomin.

V Zagrebu, dne 21. maja 1926. 4008 a

Urejuje in izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.